

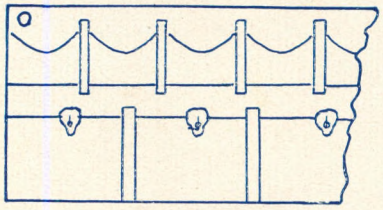
MAGYAR CSERKÉSZ

KENGURU A MAGYAR SÁTRAKBAN.

Kenguru-zsebek. Ezzel az új fogalommal meg kell ismerkednie a magyar cserkészetnek. A kenguru tudvalevőleg egy Ausztráliában élő emlős állat, amely fiait, amíg felnőnek, erszényalakú zsebben hordja a hasán. Ezek a zsebek, amelyeket most rendszeresít a *Cserkészbolt,* ugyan nem arra szolgálnak, hogy szolgálatkész öregcserkészek abban hordozzák a kirándulások alkalmával idő előtt kifáradt apródokat, hanem inkább arra, hogy akár öregek, vagy kicsinyek a táborozás alkalmával használt *sátrakat lakályosabbakká tehessék olcsó pénzért.*

Hányszor fordult már elő, hogy a villánylámpádat nem találtad meg éjjel, vagy a zsebedből kipotyogott sok minden, hogy a szalmazsák alá került az evőeszközöd? Mindezeknek a kiküszöbölését célozza a *kenguru-zseb,* amely erős vászonból az őrsi sátrak lebernyegére felgombolható zsebrendszerből áll és amely többféle méretben kerül forgalomba.

A magassága valamennyinek 50 cm. Ezen a magasságon két sor zseb helyezkedik el és pedig cserkészenként tagolva fent 3 kisebb, lent 2 nagyobb, úgyhogy minden fiúnak 5—5 zseb áll rendelkezésére.

Arány 1 : 20.

A B típusú őrsi sátorba való 4·50 m hosszú kengurún 8 fiú számára van 5—5 zsebből álló szakasz, a H típusú 2·70 m hosszún 4 fiú és a 90 cm hosszú kengurún 2 fiú számára. Valamennyi zseb legombolható bőrfülekkel záródik.

A m. kir. honvédség zenekari szállítója:

Sternberg

kir. udvari hangszergyár

Budapest

VIII. kerület, Rákóczi-út 60. sz.

(Saját palotájában.)

Hegedű ...	5 P	**Gitár**	20 P
Jóhangú	8 P	Kitünő hangú	30 P
Jóhangú és jó-kidolgozású	10 P	Remek hangú, erős	40 P
Még finomabb	12 P	**Mandolin**	17 P

Cserkész-harmonika	12 P	**Koffer-be-szélőgép**	40 P
Kétváltós... ...	16 P	Kitünő hangú, remek munka	55 P
Kétsoros	18 P	Pompás hangú luxusgép, melyben 6 db lemez elhelyezhető...	65 P

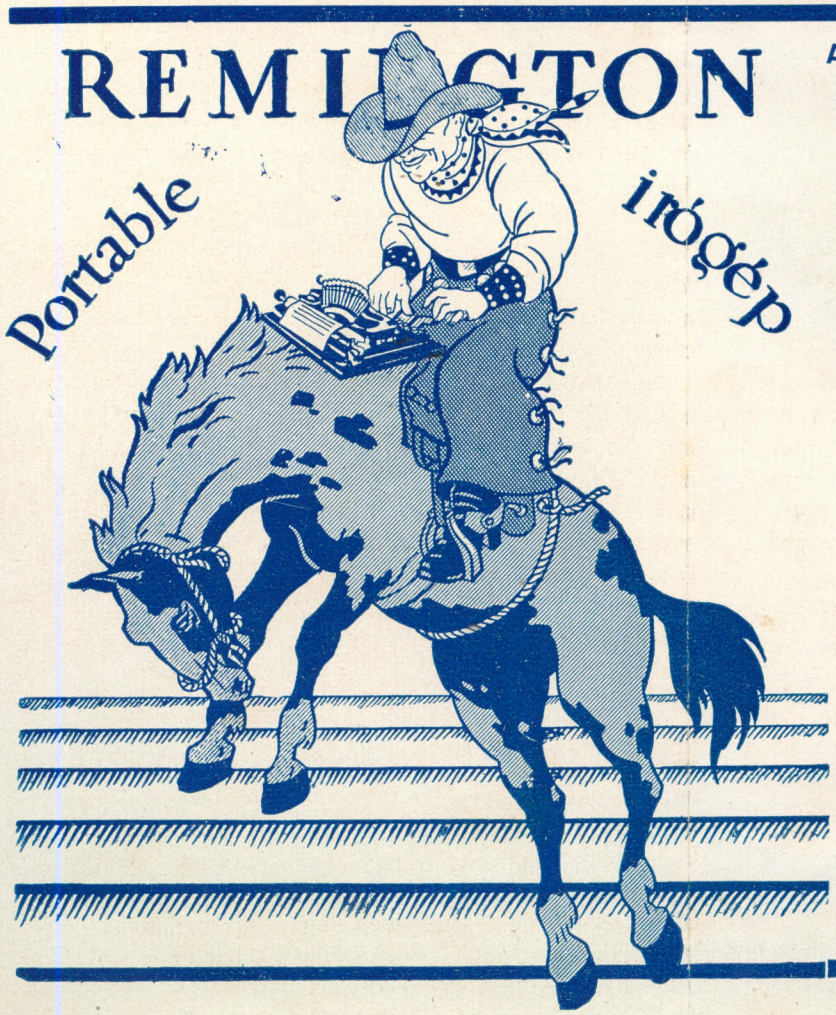

Cserkész-száj harmonika

P 1·—

Egész finom P 1·50

REMINGTON

Az egész világon ismerik és elismerik a

Remington Portable

írógép fölényét.

Nem játék! Nem miniatür!

Hanem komoly, hordozható gép a

REMINGTON PORTABLE

négysoros, standard billentyűzetű írógép.

Úgy a REMINGTON-PORTABLE, mint a többi legújabb modelljeinket díjmentesen, vételkényszer nélkül mutatjuk be országszerte, kedvező fizetési feltételek mellett, 18 havi hitelre is.

Remington Irógép Rt.

Budapest, VI., Andrássy-út 12.

a Magyar Cserkészszövetség szállítója.

Irógépeink kiválóságáról véleményt adhat a Magyar Cserkészszövetség Gazdasági Hivatala.

XI. évfolyam 11. szám. *Budapest, 1930 június 1.*

MAGYAR CSERKÉSZ

A MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGÉSZ ÉVRE 12 PENGŐ ~ FÉLÉVRE 6 PENGŐ ~ NEGYEDÉVRE 3 PENGŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, V. KERÜLET, NAGY SÁNDOR-UTCA 6. SZÁM. CSERKÉSZHÁZ

A TÁBOROK SZÜLŐFÖLDJE.

No ez egy kissé furcsán hangzik! Hát már a cserkésztáboroknak is van szülőföldjük? Bizony van és pedig mindegyiknek más- és másféle természetű. Hallottátok már fiúk, hogy a cserkésztábort egy parányi *államhoz* szokás hasonlítani. Azt is tudjátok, hogy az államoknak földjük és népük van. Olyan az állam élete, amilyen természetű földje s amilyen lelke van népüknek. Éppen így vagyunk a cserkésztáborokkal is. A cserkésztáborok élete, sikere is kettőtől függ: a táborhely, a szülőföld természetétől és a népének, a cserkészeknek lelkivilágától, igazi cserkészi mivoltától. A táborba lelket kell vinni. Ezt ti hozzátok. De hogy még a legjobb csapatoknak sem mindig egyformán sikerül a táborozásuk, s hogy *minden táboruknak megvan a maga különleges zamata,* az már a tábor szülőföldjétől, hazájától, a táborhelytől függ. Ezért az igazi cserkész már előre érdeklődik a táborhely természete iránt. És ha nagyjából el tudja képzelni a táborhelyet, a gyakorlott cserkész már azt is kitalálja, hogy milyen lesz a tábor élete, lelke, zamata. Persze, *a táborhely természetét igazában csak a táborban lehet tanulmányozni.* A jó csapatok meg is teszik.

A magyar táborok legnagyobb részét két csoportra oszthatjuk. Vannak *alföldi* és *hegyvidéki táboraink.* Az előbbiek, sajnos, nem elég nagy számban. A síksági táborok vagy *folyómellékiek,* vagy újabban már *pusztaiak;* kevés *síksági erdei* táborunk is van. Főleg a *Duna* és kisebb számban a *Tisza* mellett ütnek sátrat az Alföldön cserkészeink. A hegyvidéki táborok nagy része a *Dunántúli Magyar Középhegységben* (gyöngeb-bek kedvéért: Bakony, Vértes, Pilis), kisebb számban a *Mecsekben* és a *Magyar Alpokban,* azután a *Bükkben* és *Mátrában* van. Külön vehetjük a *balatoni* táborokat. Lássuk egyenkint ezen táborhelyek természetét.

Az Alföld pusztáin, sajnos, kevés csapat táborozik, mert azt hiszik, hogy a *puszta* unalmas és nem szép. Pedig fiúk, ha csak egyszer látnátok a pusztán a vihar borzasztó erejét, a napfelkelte, vagy napnyugta csodálatos színjátékait, a délibáb reszketését, bizony megváltozna véleményetek a pusztai táborokról. Menjetek csak oda táborozni és érezzétek a magyar nyár tüzét, hallgassátok a magyar gulyák kolompját, a szilaj ménes dobogását és akkor évezredes sejtelmek, tudattalan emlékek ébrednek bennetek, apáitok lelke súgja meg Nektek, hogy ez a magyar faj igazi világa! És ne higyjétek, hogy a magyar puszta ma is olyan borzalmas hely, mint régen, mikor egyetlen fa sem adott rajta árnyat. *Bugac* tele van gyönyörű árnyas ligetekkel, s már a *Hortobágyon* is akad enyhet adó árny. Figyeljétek meg a magyar puszta haldokló pásztoréletének utolsó maradványait.

A dunai és tiszai-táboroknak megint más a lelkük. Az élővíz mellé ne üssetek tábort, mert nagyon nagy veszedelmek leselkednek rátok a vizek örvényeiben, kiismerhetetlen sodrában. De ott vannak a Tisza holt ágai, a *morotvák,* a Duna *zátonyos szigetei,* azokon gyönyörű táborhelyeket lelhetünk. A tiszai morotvákat árnyas fűz-, nyárfa, itt-ott még mocsári-tölgyligetek is kísérik. Vizük álló, csak iszapjuk feneketlen. Madárvilágúk, különösen a dunai szigeteknek, még ma is páratlanul gazdag. A dunai zátonyos szigetek táborai sem veszedelmesek, mert széles homokos padok kísérik őket és így fürdésre alkalmasak. Figyeljétek meg ezen vízmellékek életét, növényzetét, madárvilágát, a folyók vízjárását, sőt ha már voltatok pusztai táborban, hasonlítsátok össze azzal a folyómelléki táborhely időjárását is. Nem mondom meg előre, hogy milyen eredményre fogtok bukkanni.

Aki igazi pusztai táborhelyet keres magának, az alföldi szikesek, szikestavak (Kis-Kúnság) *mellé száll táborba.* Itt félig már ázsiai életet élhetnek, s itt élvezhetik utoljára a magyar földön a vad puszták halálos csendű, szomorú életét.

Milyen más élete van a bakonyi és környéki táboroknak! Itt már nem kapsz korlátlan látókört, mint a pusztán. Sátraidat egy-egy árnyas völgybe rakod, cövekeidet sok helyen alig verheted le, mert a felszínen van a szikla. Sajnos, többnyire *mészszikla.* Csonka-Magyarország hegységeinek nagy része mészből van. (Az egész Dunántúli Középhegység a Visegrádi hegység kivételével, mész a Bükk is, sőt a Mecsek egy része is). Mészhegységekben ezért alig kapsz csörgedező patakot, s ritka a forrás. Nehezen jutsz ivóvízhez, sőt fürdeni sem nagyon lehet. Hegységeink alacsonyak, ezért táborod fölött csak tölgyes, vagy bükkerdő zúg. De mégis szépek ezek az erdők árnyas lombjukkal, s nem olyan szomorúak, mint az elvesztett fenyvesek. Sok helyen kopár, fehér mészsziklákat látsz a napon égni, amelyek tüzes katlan módjára fűtenek. De ezekben is nagyon érdekes dolgokat figyelhetsz meg; láthatsz karsztos jelenségeket, víznyelő töböröket, kisebb barlangokat, kopár sziklamezőket. Megfigyelheted a mészhegyek változatos formáit, gazdag és szép növényvilágát. Pisztrángos pata-

kokat kevés helyen találsz. Azután figyeld meg e hegységek szegényes mezőgazdaságát is.

Ha fenyves erdőkben akarsz táborozni, úgy csak a *Magyar Alpokban* üthetsz sátrat. Ezeknek megint más szépségeik vannak. Ezek nedves, páradús vidékek, szép forrásokkal, zúgó fenyvesekkel, amelyek alatt csokrot szedhetsz a szép ciklámen bíboros és a tárnics (gentiana) sötétkék virágából. Sok esőt fogsz kapni, de olyan viharokat nem állasz ki, mint a magyar pusztákon.

Különleges zamatuk és szépségük van a balatoni táboroknak. Amikor a Balaton mellett ütöd föl sátradat, jusson eszedbe, hogy a magyar föld legszebb éke, Közép-Európa legnagyobb tava mellett élvezed a magyar ég derűjét és a magyar tenger üdítő habjait, azon a vidéken, amelyet legtalálóbban *„a mosolygó nyugalom tájának"* lehet mondani. A tó síma tükrében s a Badacsony, Tihany és más kialudt tűzhányótársaik kúpjai nézegetik magukat. Északi partján a magyar föld egyik legszebb tája, a *Balaton-felvidék* gyönyörűen művelt koszorúja, a *magyar Riviera* szőlői, bájos nyaralóházai határolják a kilátást. De ha megharagszik az ég és a tó haragját is fekorbácsolja, olyan vihart állhatsz ki, a természeti elemek olyan szörnyű játékában gyönyörködhetsz, amit semmi esetre se a vízről, csak a szárazföldről élvezz végig. Ha somogyi parton áll táborod, úgy élvezheted a balatoni homok bársonyát, turzó hullámainak símogatását, a zalai parton lebukkanó alkonyi Nap vízbevont bíborpalástját. És végül megérezheted a Balaton vidékének történelmi levegőjét, amely *Tihany* kolostorából árad a tájra, s megihlethet *Kisfaludy Sándor* balatoni regéinek hangulata.

Fiúk, sokat szeretnék még Nektek a táborotok szülőföldjéről mesélni, de nem akarom terjedelemben a Kálmán bácsi szabta határt átlépni. Azért a többit rábízom saját megfigyeléstekre. Ha valaki az én igaz meséimet szeretné továbbhallgatni, ültessen tábortüzük mellé, ott majd folytatjuk. De addig se feledkezzetek meg arról, hogy a mi legszebb táborhelyeinken, a Tátra zúgó fenyvesei, a Székelyföld mesés csodái alatt . . . más tanyáz!

Dr. Fodor Ferenc.

FÉNYKÉPEZÉS A CSERKÉSZTÁBORBAN.

Előző cikkeinkben a technikailag helyes felvétel feltételeire világítottam rá. Mielőtt egyes speciális szempontokkal részletesebben foglalkoznánk, fel kell még hívnunk a kezdők figyelmét néhány kisebb jelentőségű dologra is, amelyek elősegítik a felvételt és lehetővé teszik a fényképezést különlegesebb viszonyok között is.

Elsősorban a felvétel olyan segédeszközeiről lesz szó, amelyek nélkülözhetők ugyan, de beszerzésük és használatuk minden komolyan törekvő amatőrnek okvetlenül ajánlatos *az általuk elért előnyök miatt.* A jó felvétel mindig figyelmes munkát kíván s a „gyakorlott" amatőrt éppen az évek hosszú során át megszokott, beidegzett munkarend jellemzi, amikor a felvételnél a legkisebb mellékkörülményt sem felejti ki soha számításából.

Ismét a negatívnál kell kezdenünk a figyelmes munkát. Sohase mulasszuk el üveglemezek betevésénél azokat *lapos ecsettel* leporolni, mert a csomagolás folytán a lemezekre került porszemek helyei megvilágítatlanul maradnak s helyük a pozitív képen fekete pontok alakjában jelentkezik. Ha ecset nincsen kéznél, letörölhetjük a lemezt tiszta, gyűretlen zsebkendővel is, de semmiesetre sem lefúvással! Az e célra kapható lemezporoló ecset olyan olcsó, hogy csupán takarékosságból kár volna mellőznünk.

Filmcsomag-kazetta használatánál különösen arra kell ügyelnünk, hogy a filmcsomagot betevés előtt csakis a széleinél fogjuk meg, de sohase a lapos oldalát, mert akkor feltétlenül fényt kapnak a felső filmek. A filmcsomag cserélését ne végezzük napsütésben, hanem mindig árnyékban, mert a laza nyomás alatt álló filmlapok és a fedőlap semmiesetre sem zárhatnak teljesen fénymentesen.

Ha felvételeinket huzamosabb ideig állni hagyjuk előhívás előtt, tehát ha valaki az utazása vagy táborozása alatti felvételeit csak hetek mulva otthon hívja elő, a megvilágított lemezeket gondosan — fény- és nedvességmentesen — kell megőrizni. Ezért ilyen esetekben sohasem dobjuk el a lemezek vagy filmek eredeti csomagolását és a megvilágított lemezeket újra csomagoljuk vissza a gyár által is használt *fekete* és *zsírpapírba,* a filmcsomagot pedig az eredeti sztaniolos védőburokba. Csakis így remélhetjük, hogy negatívjaink hosszabb idő után is fátyolmentesen kerülnek ki az előhívóból.

Állványt nem mindenki cipel szívesen magával. Pedig az állványról való fényképezés sok esetben félsikert jelent a kezdők számára még akkor is, ha egyébként pillanatfelvételről van szó. Némi gyakorlat kell ugyanis ahhoz, hogy a készüléket a kézben vízszintesen tudjuk tartani. A részegesnek látszó felvételek pedig cseppet sem gyönyörködtető látványok és különösen kisebb alakú gépeknél a képnek helyes állására való levágása után sokszor alig marad valami a felvételből. Az állványról való fényképezésnél a kezdő a képet is pontosabban és élesebben állíthatja be, különösen ha gépén nincs keretkereső. S így nem forduhat elő az, hogy a képből éppen a legfontosabb részek maradnak le.

Példa a ferdén felvett kép helyes „kivágására".

Lehetőleg olyan gépet vegyünk, amelyiken *keretkereső* is van. Ezen keresztül ugyanis egyrészt a felveendő tárgyakat eredeti nagyságban látjuk, ami feltétlenül megkönnyíti a beállítást, másrészt pedig a keretkereső pontosabb beállítást tesz lehetővé, mint a tükrös kereső. Ez utóbbinál ugyanis a kép parányi volta és torzítottsága miatt meglehetősen nehéz megítélni a kép helyes állását s így a kép igen gyakran ferde állású lesz. Gyorsan mozgó tárgyak felvételére a tükrös kereső úgyszólván teljesen alkalmatlan. Igy például száguldó motorkerék-

pár, autó, repülőgép felvétele a tükrös kereső segítségével nagyon bizonytalan eredményű, mert a gyorsan mozgó tárgy olyan parányinak látszik a tükörkeresőben, hogy mire megtaláljuk benne, már ki is szaladt a képmezőből.

Természetesen vannak esetek, amikor az állványról való fényképezés lehetetlen, sőt hátrányos is. Ilyen esetben csakis kézből fényképezhetünk, ügyelve arra, hogy lehetőleg vízszintesen tartsuk a gépet. Kis eltérés nem baj, ez könnyen levágható a képből anélkül, hogy ezzel a kép felületét nagyon csökkentenénk.

A kivágásnál közelebbi vonal hiján a horizont vízszintese szolgál tájékoztatóul.

Legjobb azonban a képet *vízszintezővel* állítani, ha időnk van rá. Ha erre nincs időnk vagy egyéb okok gátolnak (például kézből fényképezünk), akkor *mindig a függőleges vonalakat állítsuk be függőlegeseknek.* Vagyis úgy, hogy a függőleges vonalak a homályos üveg vagy a keretkereső szélével párhuzamosak legyenek. (Célszerű e célból a homályos üvegen néhány függőleges vonalat rajzolni.) A vízszintes vonalak csakis akkor lesznek vízszintesek, ha a felvétel a kérdéses vízszintes vonalra merőlegesen esik. Oldalról nézve, a vízszintes vonal a perspektíva miatt mindinkább ferdébb lesz.

Az itt elmondottakat különösen akkor kell figyelembe vennünk, ha a felveendő tárgy sok egyenes vonalat tartalmaz. (Például épületek, hidak, oszlopok, tornyoknál.) Mert ekkor hat leginkább zavaróan a ferdeség.

A vízszintező használata azonban csakis akkor eredményes, ha az csakugyan valóban pontosan mutat. Semmiesetre se mulasszuk el tehát vízszintezővel ellátott gépünket vízszintes asztallapra állítva ellenőrizni, mert sok készüléken a gyár hanyagsága miatt a vízszintező olyan labilis helyzetben van, hogy inkább csak dísznek szolgál és láttam már olyan mérgelődő amatőrt, akinek felvétele éppen azért lett ferde, mert vízszintezővel állította be. Ha a vízszintező pontosságát ellenőriztük, nyugodtan bízhatjuk magunkat rá azokban a legnehezebb helyzetekben is, amikor használata elkerülhetetlen.

Ha a készüléknek *vízszintesre* való beállításánál az előtér nagy, vagy a tárgyak felső részei a homályos üvegről lemaradnak (például magas épületeknél, tornyoknál), az objektívtartót kell emelnünk mindaddig, míg a kívánt hatást el nem értük. Ha pedig ugyancsak vízszintesre való beállításnál az előtér kicsi, az objektívtartót kell sűlyesztenünk. Ajánlatos ilyenkor a lehetőséghez képest kis nyílást használni. Ha azonban a képnek ily módon történő emelése vagy sűlyesztése a kívánt cél elérésére kevés, nem marad más hátra, mint a készüléket magát felfelé vagy lefelé billenteni. Ezt azonban csak akkor tehetjük, ha nincs a közelben valamilyen szimmetrikus tárgy (pl. épület), mert itt rögtön feltűnne a perspektívikus torzítás. Gondosan kell azonban ügyelni ilyenkor arra, hogy a függőleges vonalak függőlegesek legyenek a homályos üvegen.

Nagyobb előrebillentést az állvány nem bír el, hanem eldől. Célszerűbb azért az egyensúly biztosítására az állvány billentése helyett a *gömbcsuklós állványfej* használata, melynek segítségével tetszésszerinti helyzetben rögzíthetjük a gépet anélkül, hogy stabilitása kárt szenvedne. A gömbcsukló különben igen hasznos szolgálatot tesz a hegyoldalakon és erősen egyenlőtlen talajon való fényképezésnél is, amikor az állvány egyik lábát rendszerint rövidíteni kell; ilyenkor gömbcsukló nélkül csak igen hosszú próbálgatással sikerül az állványt úgy beállítani, hogy a készülék vízszintes legyen. Ilyen ferde talajon igen nehéz szabad szemmel megítélni, hogy a készülék vízszintes-e s ezért a gyakorlott fényképező, ha máskor nem is, de ilyenkor szintén használjon vízszintezőt.

Nemoda Sándor.

FALUROSSZA.

Mindörökké ez a sorrend:
legelől a sötét semmi,
reggeltelen, reménytelen,
mögötte a boroskancsó,
(boldogságos varázslámpás),
mögötte ül Magyar János,
mögötte a cigánybanda,
mögötte a tenger bánat.

Elül éjjel, hátul éjjel.
Kicsi fény a közepében:
nótás, boros fénykalitka.
Itt virraszt a Falurossza
a semmire rámeredve,
néha könnye-megeredve,
néha hejehújja-hetykén
kivilágos kivirradtig.

Hajnalodik, harmatozik,
mindenkinek hajnalodik:
német sógor barázdát vág,
gyárat épít, könyvet termel,
a cseh szatócs szatócskodik,
angol szomszéd kincset vermel,
— Magyar János álmodozik:
délibáb-paripát nyergel.

Híres falu Európa,
közepében kicsi utca,
délibábon lovagolva
Magyar János muzsikáltat,
kivirágzott nótás lelkét
tépve apró darabokra
dobálja az ablakokba
s pazar kincsét pazarolja.

Mécs László.

Az I. kerület gyönyörű napjáról csak a jövő számunkban hozunk tudósítást, mert a fényképfelvételek lapzártáig nem készülhettek el.

CHOLNOKY JENŐ ÜNNEPLÉSE.

A dolgozószobájában hálás tanítványai veszik körül a magyar földrajztudomány őszhajú mesterét. Örökösen fiatal kedélyével éppen élete fiatalkori élményeit meséli tanítványainak, mikor én is elvegyülök a köréje csoportosult tanítványok közé és hallgatom az élményekben, küzdelmekben, munkásságban gazdag élet érdekes történetét. Fiataloknak, különösen a cserkészeknek világító bíztatás és példa az ő élete, hogy a sikernek minden titka az egy cél felé törő erős akaratban van elrejtve. Cholnoky eddigi élete példa erre. Jó a nevét megismerni minden magyar cserkésznek. A magyar föld tudományos felkutatásában igen nagy munkát végzett és tudományos és népszerű munkáiban a föld, a természet, a földrajzi életjelenségek érdekes és gazdag világa nyílik meg a magyar földet megismerni akaró magyar cserkész előtt. Neve fogalom a magyar geográfiában, sőt külföldön is dicsőséget szerzett a magyar szellem kiváló alkotó erejének. 25 év óta dolgozik a tanári pályán, de még ma is olyan friss, hogy akármelyik fiatalember megirígyelhetné. Most is állandóan dolgozik és ritkán van egy szabad perce. Tanítványai között azonban jól esik neki egy kicsit megpihenni. Ő maga nem cserkész, de mikor elmondom neki, hogy mi járatban vagyok, elmosolyodik és nagy örömmel áll rendelkezésemre. Amit mesél tanítványainak, minden magyar cserkésznek meséli el. Legszívesebben a gyermekkoráról szeret mesélni, amit Veszprémben töltött . . .

Veszprémben születtem — kezdi mesélni —, 1870-ben. Apám ügyvéd volt. Nyolcan voltunk testvérek, de két kis öcsém csecsemő korában meghalt. Hatan maradtunk s csak egy leány volt köztünk. Csintalan gyerekek voltunk valamennyien, a veszprémi Virág-utca rémei. Legcsintalanabb volt Viktor, mindig valami hallatlan, újszerű, szerinte regényes csintalanságon törte a fejét. A gimnázium II. osztályában én is mindig vele haszontalankodtam s ezért a piaristák amúgy csendesen eltávolítottak bennünket az iskolából. A III. osztályt a pápai ref. kollégiumban végeztem, mint magántanuló. A vizsgára való készülés rendszeres tanulása megváltoztatta gondolkozásmódomat. Pápán a vizsga letételére apámmal vendéglőbe szálltunk s este, amikor mi fiúk már lefeküdtünk, apám egyik barátjával beszélgetett a másik szobában s hallottam, amikor mondta, hogy milyen szomorúság az neki, hogy tehetséges fiai ilyen haszontalanok és hogy mennyi pénzébe került neki ez az év. Rettenetes lelkiismeretfurdalásokat éreztem s egészen megváltoztam. Magam mentem föl a veszprémi gimnázium igazgatójához, boldogult Lévay Imréhez, az apostollelkű, kitünő pedagógushoz. Sírva kértem, hogy vegyenek föl a negyedik osztályba s igéretet tettem, hogy ezentúl jól viselem magamat. Ugy is lett. Eleinte küzdöttem a mulasztottak miatt, de a VIII. osztályban már tiszta jeles voltam.

Diáktársaimmal megalapítottuk a „tudós társaságot" s minden szerdán és szombaton délután „tudományos" kirándulást tettünk. A veszprémi dolomit-sziklákat össze-vissza mászkáltuk s minden odut, minden barlangot, sziklahasadékot rendszeresen átkutattunk. Rajzokat, felvételeket készítettünk s aztán vasárnap délután „szakszerű" ülést tartottunk, mindenféle tudományos problémákról. Hisz már 11 éves koromban „Előszámláló földirat" címén földrajzi könyvet, majd még ugyanabban az évben csillagászattant írtam! Persze, ma mosolygok a csacsiságokon, de temérdeket olvastam, rajzoltam. Gyüjtöttünk növényeket, ásványokat, kőzeteket, bogarakat, régiségeket, bélyegeket stb. s múzeumunk volt, igazgatója öcsém Feri, akkor 10 éves (most nőorvos Pécsett).

A kezdetben gyerekes tudóskodás felsőbb gimnazista koromban komoly törekvéssé alakult. Nagy gyönyörűséggel olvastam Reclus: A Föld és Életjelenségei című könyvét, meg az „Osztr.-Magyar Északsarki Expedició" történetét, az előbbinek egyes részeit még ma is majdnem könyv nélkül tudom! „A Föld és Népei", „Utazás Európa országaiban" meg a „A Víz" rendkívül tetszettek s nagyon kedvesen elszórakoztam velük. Mennyivel hasznosabb szórakozás volt ez, mintha a többi, haszontalan diákkal együtt loptam volna az időt.

Apám igen nagy műveltségű, rendkívüli tehetségekkel megáldott, végtelen jó ember volt. Ő fordította először magyar nyelvre Dumas: Monte-Christo című regényét, Sió álnéven. Észrevette a földrajz iránt való nagy hajlandóságomat és szép könyveket vett, mint Hellwald szép födrajzát, Asbóth Boszniáját stb., stb. Milyen gyönyörűség volt Stieler nagy Handatlasát nézegetni! Az újabb felfedezések eredményeit külön térképlapokon beleillesztettem az Atlaszba. Általában olyan nagy munkát végeztem, hogy ma is bámulok rajta, hogyan tudtam amellett még az iskolai feladatokat is mind jelesen megtanulni. A latin meg a görög mindig gyönge oldalam volt. Egyszer nem tudtam a memoritert az Ars poeticából s kedves jó tanárom, Hénap Tamás büntetésből jókora darab felmondását követelte tőlem. Olyan nagyon elszégyeltem magamat, hogy egy részt visszafelé tanultam meg, ma is emlékszem rá, hogy aranyos jó tanárom persze kinevetett s azt mondta, hogy máskor okosabbra fordítsam az időt!

Apám nem akart tudósnak adni, mert „a tudósok mind szegények", hanem mivel jól tudtam rajzolni és szerettem a matematikát, tehát mérnöknek adott a Műegyetemre. De jól tette! A műegyetemen megtanulja az ember a szigorú, természettudományos, exakt gondolkozást, a mechanikai érzéket. Mindez egész tudományos pályámon óriási előnyöm volt külföldi kollégáim fölött. Ma is áldom érte Édesapám bölcsességét!

Cholnoky pályája innen, e korszaktól kezd felfelé ívelni. Nagy elődje, Lóczy Lajos kiváló magyar geográfus mellé kerül. Vele együtt résztvesz a Balaton tudományos tanulmányozásában és több önálló értekezést is ír. Munkássága határozottan fordulópont a modern geográfiában. Ő maga meséli el:

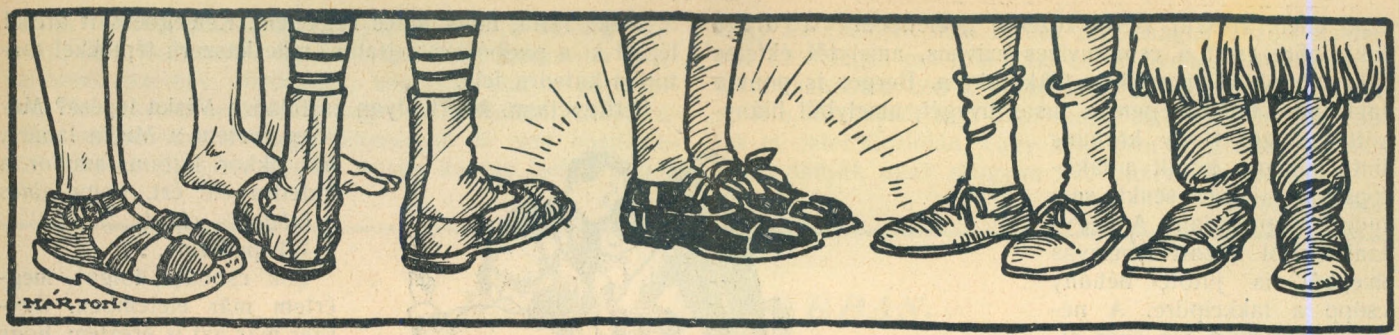
1912-ben New-Yorkban, az Amerikai Földrajzi Társaság ünnepélyes ülésén Sokalszky tábornok, a szentpétervári földrajzi táraság elnöke ünnepi beszédjében hosszasabban fejtegette, hogy a földrajz iránya a jövőben az az irány lesz, amelyet a Balaton, a Hoang-ho, a futóhomok, az oáziskultúra tanulmányozásával én vezettem be a földrajzba, t. i. az exakt, mechanikai és fizikai gondolkozással az egyik irányban s a konkrét történelmi tények legszigorúbb kritikai vizsgálatával a másik irányban.

Kínai, amerikai, sarkvidéki és skandináviai utazásaimon is ez a kritikus gondolkozás volt az a segítség, amivel mindegyik utazásomnak igen sok új eredményét, megfigyelését iktathattam jegyzőkönyvembe.

Viszont ez a szigorú, kritikus gondolkozás sok bajt is okozott, mert a régi iskola befolyásos, érdemes tudósait sokszor megbántottam kemény kritikámmal. Az ilyen kritizáló, az igazságot egyenesen kimondó fiatalembereket nem nagyon szeretik. Igy aztán sok ellenségem lett. Bizony jobb lett volna, ha sokszor befogtam volna a számat.

Tréfásan és mosolyogva fejezi be Cholnoky Jenő a beszélgetést. Milyen nehéz volt az út idáig és talán minden másképpen történhetett volna, ha fiatalkora nem lett volna megterhelve anyagi gondokkal. De éppen a küzdelmeken át szép és nagyszerű az út idáig, mert megvan érte a jutalom. Megbecsüli és értékeli a tudományos világ, könyvein és előadásain keresztül a földrajz szeretetére nevelődik a társadalom, tanári és tudományos egyéniségével pedig új, fiatal tanárgenerációt nevel és látja felnőni az új magyar fiatalságot, amely az ő példája nyomán elindul megismerni a föld csodálatos titkait, ragyogó csodáit és ismeretlen szépségeit . . .

Zeitler József.

A·LAKK·TOPÁN

(Egy tanár jegyzeteiből.)

A hiúság igen kellemetlen emberi gyarlóság. Az, aki benne van, nem érzi a kellemetlenségét, mert annyira eltelik magával, hogy nem veszi észre maga körül a boszszankodó és haragvó arcokat. A pöffeszkedés mindig bántó hatást gyakorol, irígységet kelt fel másokban. Jaj annak a páváskodó alaknak, akit elér a végzet és a világ megtalálja benne azt a pontot, amelyen megsebezhető! Bizonyos, hogy ha egy hiú ember elárulja a gyengéjét, akkor társai kegyetlenül addig csípik-marják, amíg alaposan meg nem alázzák és észre nem térítik . . .

Világtörténelmi példák mutatják, hogy a sors mennyire megalázta a hiú és büszke férfiakat, még akkor is, ha császári korona ragyogott a fejükön. A sors mindenütt egyformán osztja az igazságot, még az iskolában is. Itt ugyan nem szerepelnek császárok, királyok, főurak, népség, katonaság, csak diákok, kicsik, nagyok vegyesen, — mégis érvényesül itt is a sors keze, amely megalázza a dölyföt és a büszkeséget.

Mi ébresztheti fel a dölyföt egy harmadikos reálistában, akinek állampénztári számtanácsos az apja? Az ilyen diák sok mindenre büszke lehet. Büszke a bizonyítványára, a könyvtárára, a ping-pong ütőjére, a borzas frizurájára, a centerhalfi tudományára, a muszklijára, csúzlijára stb. Darvas Miska III. A) o. t. a lakktopánjára volt büszke. Lehetett is! Amióta az eszemet tudom, még nem láttam reálistát az iskolába lakktopánban járni. Láttam már az iskola folyosóin csizmát, cugos- és fűzőscipőt, szandált, félcipőt (a forradalom alatt még fatalpú sarut is), de *lakktopánt!* — azt soha.

Nohát Darvas Miska egy nap megtette azt a hallatlan merészséget, hogy lakkcipőben jött az iskolába. Ez még hagyján! De büszke is volt rá! Ebbe törött bele a bicskája! . . . Mert, ha illő szerénységgel tűnik el a lakkcipő a többi becsületes lyukas talpú és nyeszlett orrú diákcipő között, akkor nem történt volna semmi baj, de mert hencegett, ragyogott, ordított és páváskodott, hát alaposan elrántották a nótáját! . . .

Amikor Darvas Miska belépett az iskolába, az arcán rögtön meglátszott, hogy valami van a begyében. Az orrát magasra emelte, nem köszöntötte a cimboráit és arrogáns hangon szólítgatta meg az eléje kerülő pajtásait, hogy: „térjenek ki előle, vigyázzanak, hogy semmi kárt ne tegyenek!" A pajtásai csak kerülgették egy darabig, de azután kérdezni kezdték tőle, hogy mire is vigyáz olyan nagyon? Csak nem álmodja talán, hogy üvegből van?! Miért is kell olyan óvatosan kerülgetni őt? . . .

Darvas Miska nem válaszolt, hanem sűrűn maga elé pillogott, hogy észrevétesse nehézfelfogású pajtásaival az az ő ragyogó lakktopánját, amelyet tegnap kapott születésnapi ajándékul. Hiába erőlködött, a kutya se hederített a lábára! . . . Nem bírta sokáig a hiúsága, hogy a lábán ragyogó csoda észrevétlen maradjon. Ravasz fortélyhoz folyamodott. Mintha véletlenül tette volna, keményen rálépett Ménesi Zoltán osztálytársának a lábára. Most csak lepillant a földre?!

— Pardon! — szólt hangosan és ránézett a lakktopánjára.

Zoli felszisszent, de nem vette észre a célzást, hanem elsomfordált és néhány perc mulva visszasettenkedve, ügyesen ráugrott Darvas Miska gyönyörű lakkcipőjére.

— Pardon! — kiáltott Zoli hangosan, — nem tudtam, hogy te ott állsz, ahová én ugrani akartam!

Darvas Miska éktelen haragra gerjedt, mert a lakkcipőjén alaposan meglátszott a durva támadás nyoma. A lakk szánalmasan összerepedezett és elhomályosodott azon a helyen, ahol Ménesi goromba cipője rágázolt. Miska majd elpityeredett, amikor a rombolást szemlélte.

— Te! Te! Te átkozott rinocerosz! Nézd, hogy mit műveltél ezzel a drága cipővel! Nincs egy csöpp jóízlés benned! Tönkretetted az én remek lakktopánkámat. De várj! Feladlak az osztályfőnök úrnak. Megfizettetem veled ezt a cipőt, mert így nem viselhetem tovább! . . .

Zoli elvörösödött erre a szokatlan hangra és beszédre. Az igaz ugyan, hogy ráugrott a Miska lábára, de utána rögtön „pardon"-t mondott és csak a kölcsönt adta vissza, így ő az egész ügyet ősi diákszokások szerint elintézettnek tartotta. Mit akar hát Miska az osztályfőnök úrral? De persze a lakkcipő! Nini, a Miska lábán lakkcipő ragyog! No, de ilyet! Lakkcipő van a lábán és még az ő szája jár! No, megállj! Zoli gúnyosan elnevette magát.

— A méltóságos úr tyúkszemén lakkcipő feszül? Megsértettem a drágalátos topánkát?! Óh, ezer bocsánat! Ha tudtam volna, hogy a folyosón lakkcipő kopog, talán messzire elkerültem volna!

— Hallgass, ostoba, közönséges fráter! Mit bámulsz úgy a cipőmre? Biztosan még nem is láttál lakkcipőt egész életedben, te . . . te . . . közönséges magológép!

Zoli hátatfordított az ízléstelenül kiabáló Miskának és ott hagyta a folyosó közepén. A botránynak azonban hamarosan sok nézője akadt. A diákok nevetve meg boszszankodva hallgatták a két veszekedő fiút és amikor Miska magára maradt mérgével, köréje gyülekeztek és gúnyosan mustrálták a lakkcipőt, mintha valami kétfejű borjú lett volna.

Lám-lám! Lakkcipő! Lakktopán! Klakk-lakk! Miska bálteremnek nézi a III. A) osztályt. Tán csarlsztonozni akar a számtan órán! Nagyszerű! Milyen fényes az a lakk, olyan, mint az üvegre öntött szurok! Elmehetnél simizni a Herceg-szálló halljába! Egész csinos az a kajak a lábadon! . . .

A diáksereg alaposan kikezdte Darvas Miskát, aki sápadtan, de fennhéjázó arccal tűrte pajtásai csipkelődéseit. A diákok nem maradtak meg a csúfolódás mellett, hanem apróbb merényleteket követtek el a gyűlöletes lakk-

cipő ellen. Huszár Berci kezéből „véletlenül" a drága lakkcipőre esett a csuromvizes szivacs, amelytől éktelen fehér foltok keletkeztek a lakk tükrén. Berger is pont a lakkcipőre találta ejteni a tusos üvegét, amelyből hiányzott a dugó. Hogy karmintinta miképen került a lakktopánra? — azt senki sem tudná megmondani. A vegytani óráról hozott kénsavas üvegből is jutott néhány csöpp a lakkcipőre. A néhány perc előtt oly ékes cipészi remek csakhamar szánalmas és nevetséges állapotba került.

Nini! Lakkcipő! . . .

Darvas Miska tehetetlen dühhel szenvedte végig az üldözést, amely a lakktopánt érte, de büszkesége nem törött meg, hanem hideg megvetéssel mérte végig pajtásait, akik kárörömmel kísérték Miska vergődését és a lakktopán gyászos romlását.

Végre csöngettek! A diákok beözönlöttek az osztályukba. A kedélyek megnyugodtak. A lakkcipő megmenekült a további üldözésektől.

A III. A)-ban tartottam órát. Az osztályban rend és nyugalom honolt. Mialatt Pereces Marci a háromszögekről tartott rövid, de velőtlen értekezést, azalatt a nebulók olyan figyelő arccal meredtek a tábla felé, mint ahogy az imádkozó beduinok néznek Mekka felé. Csak Darvas Miska magaviselete nem tetszett nekem. A jobblábát kitette a padból. A lakkcipő a két padsor között pihent, mint az ázott macska a kályhasarokban.

— Darvas! Húzd be a lábad! — riadtam rá a diákra. — Egyenesen ülj! . . .

Miska úgy húzta be a lábát, mint a csiga-biga a szarvát. Néhány percig nyugodtan ült a helyén, de azután óvatosan a ballábát nyujtotta ki és közben félénken pislogott felém, hogy nem veszem-e észre ezt az újabb merényletet? Persze, hogy észrevettem! Összehúztam a szemöldökömet és rosszaló pillantást vetettem a ballábon szégyenkező lakkcipőre. Szegény Miska elvörösödött és visszahúzta a lábát. Azontúl fokozott figyelmet szenteltem Miska magaviseletének. Mondhatom, hogy semmiképen nem voltam megelégedve azzal, amit tapasztaltam. Láttam rajta, hogy hallatlanul ideges. Hol elpirul, hol elsápad, lehúnyja a szemét, összerázkódik és úgy vettem észre, mintha titokban előre meg hátra rúgott volna. Ez az idegessége egyre növekedett, úgyhogy már megsokallottam és demarsra határoztam el magamat. Megvártam, amíg Pereces elrebegte az egybevágósági eseteket, helyre küldtem és rácsaptam Darvas Miskára:

— Darvas! Darvas, gyere ki! . . .

Miska felugrott a helyén, vörösen, mint a paprika és a padban maradt.

— Darvas! Nem hallottad?! Gyere ki a táblához!

Miska lesütötte a szemét, tétova mozdulatot tett, de a helyén maradt. Bosszús lettem és rákiáltottam:

— Darvas! Nem hallottad?! Azonnal jer ki a táblához!

Miska könyörögve emelte rám a szemét, amelyben könnycsepp ragyogott.

Meglepődtem. Mi történt ezzel a gyerekkel? Arra még nem volt példa, hogy egy diák a helyén maradt volna, ha kirántottam. Most már nem engedhettem. Következetesnek kellett maradnom.

— Darvas! Azonnal kijősz a táblához!

Miska látta, hogy nincs kegyelem. Kétségbeesett arccal lépett ki a padból és zajtalan, macskaszerű léptekkel tartott a katedra felé.

Felfigyeltem. Miért olyan zajtalan a Miska lépése? Merően néztem a Miska lábára, hát akkor láttam, amikor a katedra elé ért, hogy *nincs a lábán — cipő!*

Elképedtem . . .

Sok csodás dolgot megértem már életemben. Egyszer már azt is éreztem, hogy a föld megrendült alattam egy kisebb földrengés alkalmával. A világtörténelemben is előfordult, hogy egy császár mezítláb gyalogolt ki Canossa várába, de arra még nem volt eset, hogy egy diák harisnyában jöjjön ki felelni a háromszögekről.

Mit szóljak? Mit csináljak? Az egész osztályon síri csönd honolt. Talán még azt is meg lehetett volna hallani, hogy nő a Krausz gyerek sörtehaja az első padban, ha nagyon figyel az ember. Ha szigorúan ráförmedek Miskára, azonnal eltörik a mécses. Ha mosolyogni találok, hát akkor olyan nevetésbe tör ki az egész osztály, hogy összedől a rozoga reál.

Mindenképen baj van . . . Nagynehezen magamhoz tértem. Nyugodtan kérdeztem a szepegő fiútól:

— Ejnye, Miska, mi az? Mi jutott eszedbe? Miért húztad le a cipőd?

Miska a szeme sarkából kémlelte az arcomat, azután óvatosan mentegetőzni kezdett:

— Tanár úr! . . . Tanár úr kérem! . . . én . . . én nem tehetek róla . . . Reggel vadonatúj lakkcipőben jöttem az iskolába. A lakkcipő szemet szúrt a gyerekeknek, csúfolni kezdtek és az egész iskola az én lakkcipőmre pályázott. Rátiportak, krétás szivaccsal, mindenféle színű tintával locsolták le és a helyemen sem nyugodhattam, mert a szomszédaim titokban a cipőmet rugdosták. Már nem bírtam ki tovább. Kidugtam a lábamat. Azt a tanár úr észrevette. Kénytelen voltam nagy titokban lehúzni a cipőt a lábamról és beraktam a padba. A szomszédaim nem rúgtak tovább, már azt hittem, hogy megszabadultam, de a tanár úr kihívott . . . Bocsánatot kérek, tanár úr kérem! . . . Nem teszem soha többé . . .

— Azt elhiszem, te szerencsétlen fráter! Hát csak eriggy a helyedre! Te pedig, Veres János, mit nevetsz? Jó kedved van, mi? Ugy látom, hogy nagyszerűen tudod a leckét! Gyere csak, hadd látom, mit tudsz?

Veres Jancsi két perc és tíz másodperc mulva már egy szekundával megtalpalva robogott vissza a helyére és elámulva lógatta a fejét. Veres Jancsi szomorú példája langyos zuhanyként hatott az izgatott hangulatra, a gyerekek egy-kettőre visszanyerték a lelki egyensúlyukat és az óra a legnagyobb rendben folyt le . . .

Darvas Miska sebzett oroszlánként vonult el csúffá tett lakkcipőjével az osztály legsötétebb zugába. A szünetekben nem merészkedett mutatkozni a folyosón. Amikor vége lett az előadásnak, lekefélte a pedellusnál a lakkcipőjéről azokat az inzultusokat, amelyek lekefélhetőknek bizonyultak. Legutolsónak hagyta el az intézetet, hogy senki se lássa a póruljárt lakktopánt . . .

A lecke keserű volt — de használt . . .

Darvas Miska mintája lehetett ezentúl annak, hogy miképen kell öltözködni az igazi úri fiúnak. Sohasem láttam

semmi feltűnő ruhadarabot rajta. A ruhája mindig egyszerű, de kifogástalan, rendes volt. Miska modora is megváltozott. Szerény, illedelmes, udvarias volt a pajtásaihoz. Nem tartott senkivel haragot és ha valami vitája támadt, megmondta a maga véleményét és nem böstörködött tovább. Szegény gyerek korán kapott leckét abból, hogy az emberek nem tűrnek meg maguk között semmiféle különleges gondolkozást és viselkedést. Mindenkinek alkalmazkodnia kell a közízléshez és közfelfogáshoz. Aki erről a törvényről nem akar tudni, az drámai hősként bukik el, mint Coriolán, vagy kénytelen sürgősen lehúzni a lakktopánját, mint ahogyan azt Darvas Miska tette . . .

Fábián Gyula.

DAJKA A TÁBORBAN.

Verses cserkész-monológ.

(Elmondja egy először táborozó kisebb cserkész ébresztő után és sátorvizit előtt.)

Jól megmosdottam a Boldvában,
Tiszta a fülem, a nyakam . . .
Szép-ragyogón ragyog a körmöm,
Akár a napon az arany.
Cipőm is fényesre pucoltam,
Ráment egy doboz Kakas-paszta;
Csattom tündököl; megvan minden gombom.
Most már bátran s büszkén kimondom:
Nem megyek holnap a piacra!

Vagy van-e ilyen rendes cserkész,
Itt, hol a Boldva vize folyik?
Nem lóg sehol belőlem madzag,
Nadrágom nem lyukas sehol.
Nyakkendőm ránca szép-szabályos;
A vizittől most nem is fázom.
A parancsnok úr jöhet: nem lesz már baj,
Kalapomon az árvalányhaj
Hófehér, mint a mosott vászon.

A fogkefét sem kíméltem ma;
Igaz, aztán ő se kímélt,
Kidörzsöltem a fogam közül
A rongyossal egy deci vért.
De meg is nézheti akárki! . . .
Ha ez a fog még most se tiszta,
Nem fogkefe való már akkor néki,
Hanem valami csorba, régi
Csizmakaparó bugylibicska.

Parancsnok úr azt mondta tegnap,
Hogy rendetlen vagyok nagyon,
Kidoboltat és fogad mellém
Dajkát holnap a piacon.
No, ennek a fele se tréfa! . . .
Ezért vagyok ma ilyen rendes.
Parancsnok úr szól majd, ha meglát engem:
— Jól van, Feri, örül a lelkem,
Csak így tovább és dajkád nem lesz!

Nem kellene más itt valóban! . . .
Rágondolni is rettegek:
Egy termetes, tenyeres dajka,
Aki öltöztet engemet,
Mosdat, fésül, kefél, babusgat . . .
Mulatna is szörnyen a tábor!
Megmutatom, fiúk, azért is nektek:
Ebből a mókából nem esztek,
Inkább kifutok a világból!

Gyökössy Endre.

„A HALÁLRAÍTÉLTEK" ŐRSE.

Csodálatosan hangzik ez a cím. De talán még bámulatraméltóbb a valóság, mely a furcsa cím alatt rejtőzik. Ugyanis a cserkészgondolat olyan térről hoz döntő diadalhíreket, mely első pillanatban rettenetesnek hangzik: a halálraítéltek cserkészetéről. Csakhogy itt nem a törvény által halálraítéltekre kell gondolni, hanem az élet gyilkos rémeinek, a tuberkulózis bacillusnak a szerencsétlen áldozataira.

Hány fiú hordozza magával szerte a világon a tüdőbetegségnek, a tuberkulózisnak gyilkos kórját. Gyógyítása még ma is igen nagy nehézséggel jár. A legbiztosabb gyógymódja a tiszta levegőjű, magashelyi szanatóriumok, hol a napsugár, a tisztaság, jó táplálkozás és nyugalom sokszor csodákat művel.

A svájci Leysinben van egy szanatórium, hol az alapító Rollier doktor gyógyeljárása szerint a betegek egész napon át nyugágyaikon a szabadban fekszenek s leghatalmasabb gyógyszerük az alacsony felhők felett fekvő völgykatlan pompás napsütése.

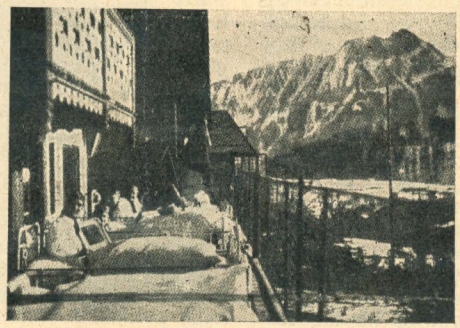
Az intézetben fiatalok és felnőttek is vannak, köztük természetesen sok fiú. Súlyos betegek, kiknek nagyrészét megmenti azonban a nap.

S ezek a fiúk, sokak szerint a halálraítéltek, cserkészcsapatot, helyesebben cserkészörsöt alakítottak.

Milyen imponáló. Ők nem adják fel a reményt, hanem bíznak és dolgoznak. Már tudniillik olyan cserkészmunkát, amilyent tudnak. Mivel pedig a cserkészmunka bízó alkotás, s a halálraítéltek élete reménytelen kétségbeesés, nincsen nagyobb ellentét, mintha ezt a két fogalmat egymásmellé állítjuk.

A leysini „Gyík"-örs pedig dolgozott s a „halálraítéltekből" a gyógyulás folyamán életerős, kemény férfiak lettek, kik életük egyik legnagyobb megpróbáltatása alkalmával hálásan érezték a cserkészet segítő kezét.

Nemrégiben ötéves fennállását ünnepelte a „Gyík"-örs, mely alkalomból a cserkészmozgalom angolul és franciául megjelenő lapjában, a „Jamboree"-ban igen értékes beszámolót közöl az örs jelenlegi vezetője.

A gyík-örs tagjai élvezik a nap gyógyító sugarait.

A LÖVÉSZSPORTRÓL ÁLTALÁBAN.

A négy hosszú éven keresztül tartó rettenetes világégést követő szomorúan magyar élet ellenére biztos léptekkel halad hazánk a fejlődés útján.

Darabokra szaggatott magyar hazánk művészete, irodalma, ipara és sportja mindinkább előkelőbb helyet vív ki magának a nemzetek békés vetélkedésében. Ez így van rendjén, ennek így kell lennie!

Biztató a helyzet a lövészsport terén is.

A lövészsport, mint tömegsport hazánkban alig néhány éves multra tekint vissza s már is a legkomolyabb eredményekről lehet beszámolni.

Hogy a lövészsport a nemzetnevelés egyik legfontosabb eszköze, azt a külföld már évtizedek, sőt évszázadokkal ezelőtt felismerte és mindenkor a legnagyobb súlyt fektette a lövészsportnak minél szélesebb rétegekben való terjesztésére és népszerűsítésére. Különösen megemlítésre méltó Amerika, ahol évente a sportlövők 400 milliónál több töltényt használnak el. Anglia, Németország, Svájc, Svédország, Dánia stb., az utóbbi években Csehország népeinek százezrei szintén nagy szenvedéllyel űzik, már a művészettel határos kiváló sporttudásukat.

A magyar lövészsport még csecsemőkorát éli, annál örvendetesebb, hogy egyre nő, egyre fejlődik a puskával való sportolók serege.

Szívem, lelkem végtelenül örül, hogy a magyar ifjúság egyik legkiválóbb hajtásával, az árvalányhajas magyar cserkésszel tudok ezentúl szép és nívós lapunkban beszélgetni oly dolgokról, melyeknek tudása csak előnyt nyujthat mindannyiunknak.

Tudom és érzem, hogy könnyű dolgom lesz, hiszen magyar cserkészekkel állok szemben, kiknek gyors és éles felfogása rövidesen tisztában lesz azzal, hogy a sportpuskával csak egy újabb olyan eszközzel gazdagodtak meg, melynek forgatásával ismét tanujelét fogják adni fegyelmezettségüknek és tudásuknak.

Bennünket elsősorban a kisöbű (miniatüre), vagyis az ú. n. kaliber 22-es (öbnagysága = 5·4 mm ⌀) long-rifle (mondd: longreifl) fegyver érdekel, s így egyelőre ezzel és az ehhez tartozó különféle tudnivalókkal fogunk részletesen foglalkozni, nagy súlyt fektetve arra, hogy úgy e fegyver, mint a hozzávaló lőszer gyártási módozataival, összetételével, teljesítőképességével és a vele elérhető legerősebb eredményekkel teljesen tisztába jöjjünk.

Zumpf János.

AZ I. KERÜLET CÉLLÖVŐVERSENYE.

Vigyázz!

Tüzelni!

Érintő tizes.

Az I. kerület igen érdekes és eredményeiben meglepő cserkészcéllövő versenyt rendezett. A céllövőverseny fényes bizonysága volt annak, hogy cserkészeinknek nemcsak nagy kedvük van e sporthoz, hanem komoly eredménnyel gyakorolják is azt. Bizonyos, hogy a III. kerület pünkösdi jubiláris ünnepén lejátszódó országos céllövőverseny még értékesebb eredményeket hoz.

Alábbi képeink az I. kerület céllövőversenyéről valók.

GIPSZLENYOMATKÉSZÍTÉS FALEVELEKRŐL.

Vásárolunk hozzá kb. ½ kg gittet (40 fill.) és néhány fillér ára gipszet. A lemásolandó falevelet az előzőleg már síma lappá nyomott gittre tesszük (lehet, de nem szükséges feltétlenül egy kis „féderweisszal" bevonni), azután valami síma deszkalappal a gittbe nyomjuk. A falevelet ezután óvatosan a gittből kiemeljük, ahol a pontos negatív mása visszamarad, melybe a híg gipszet beöntjük olyan formán, hogy az a levél helyét is magába foglalva szép kör- vagy ellipszis alakot nyerjen. A még híg gipszlapba a levél nyomával ellenkező oldalon N-alakú drót kampót helyezzünk, hogy majd a kész nyomot ennél fogva felakaszthassuk. Szükség esetén ez utólag is oda erősíthető egy kis gipsszel. Körülbelül 10 percnyi száradás után (jobb várni, mint eltörni!) a gipszlapot, melyen a levélnek minden kis erezete is látható, a gittből eltávolítjuk. Amikor a gipsz-képünk már teljesen száraz, vízfestékkel az eredeti levél alapján befestjük. Ilyen módon a levélnek teljesen élethű mását kapjuk, mely otthonunknak díszére szolgál és ha kis feliratokkal is ellátjuk igen tanulságos is. — Megjegyzem, hogy a kis drót kampónak utólag való felerősítése azért nem ajánlatos, mert az említett kör, illetőleg ellipszis alak a legritkábban sikerül. Ilyenkor természetesen zsebkésünkkel, mellyel a gipsz könnyen faragható, igen könnyen segíthetünk. A kis levél-képnek, azután festékkel valami kis keretet is adhatunk, szóval ízlés szerint csinosíthatjuk. — Az egyszer megvásárolt gitt természetesen akárhányszor is felhasználható.

Vannak levelek, amelyek nem másolhatók le egy síkban. (Pl. birsalma). Ezeknél a gittet a levél görbületének megfelelő alakra hozzuk és a reá tett levelet kézzel nyomkodjuk. Az ilyen másolatok gyakran még szebbek az előbbieknél.

Megyjegyzem, hogy gitt segítségével más nyomok is készíthetők. Rendkívül pontos mását kapjuk az állatok lábának, ha a gittbe léptetjük és a többit úgy végezzük, mint a már ismert nyom-készítésnél. Készíthetők pontos másolatok érmekről, hamutálcákról vagy akár valakinek a tenyeréről, melyeknek igen nagy előnye az eddigi másolási módokkal szemben, hogy például a hamutálca nem lesz gipszes.

Valient Gusztáv 24. sz. cs.-tiszt.

TÜRELMIJÁTÉKOK, ÜGYESKEDÉSEK.

Amikor a világjamboreen az amerikai tábor kiállítási sátrát tanulmányoztam, feltünt nekem az egyik üvegszekrényben néhány apróság. Érdeklődésemre megmagyarázták, hogy azok olyan játékok, melyeket idősebb cserkészek a kisebbek szórakoztatására készítettek. Ez a kis szekrényke és Kálmán bácsi bíztatása érlelte meg bennem azt, hogy részben a jamboreen látott néhány játékot, részben pedig gyermekkori emlékeimből kibányászott néhány apróságot megismertessek veletek.

Lesz az ismertetett dolgok között bizonyára néhány, amit ti ismertek és biztosan akad olyan is, amit mi még nem ismerünk. Ezeket gyüjtsétek össze alkalomadtán, leírásukat küldjétek be a szerkesztőségbe és ha érdekesek, a M. Cs. közölni fogja őket.

I. Elsőnek egy *eszkimók által használt játékot* mutatunk be. Az elkészítését a rajz 1. ábrájából is megérthetitek. Felhasználhattok hozzá 2–4 cm vastag deszkadarabkát, vagy hasábfaszilánkot, esetleg vastagabb ágdarabot. Öt félgömbalakú bemélyedést faragtok egyik oldalába, egyik végét fogantyúszerűen kifaragjátok, a másik végébe pedig kis lyukat fúrtok. A spárgán lógó golyót fából faragjátok ki, nem fontos a pontos gömbalak, fő hogy beleférjen a deszkadarab félgömbalakú kivágásaiba.

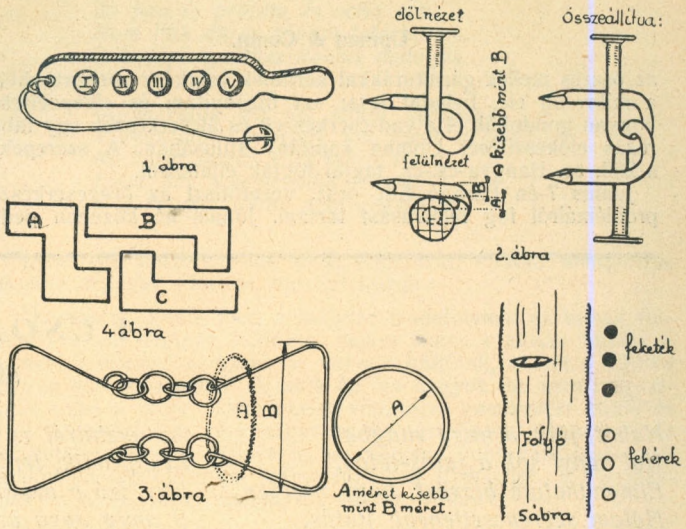
A játék következő: A deszkalapot kézbefogva a spárgán lógó golyót a magasba lendítitek és igyekeztek a leeső golyót úgy elkapni, hogy az felváltva I—V. nyílásokba esve, abban megálljon; ha kiugrik belőle, újabb próbálkozással előbb-utóbb mégis csak bennmarad.

II. Kutatva a ház körül biztosan fogtok találni két darab egyenlő hosszú és vastag kb. 8—10 cm-es szöget. Ha ezeket a 2. ábra szerint meghajlítjátok, ügyelve arra, hogy a szög „B" vastagsága nagyobb legyen, mint az összehajlítás által keletkező „A" távolsága, akkor igen el fogtok csodálkozni azon, hogy milyen nehéz azokat *erősítés nélkül* úgy egybekapcsolni, mint azt a rajzon láthatjátok. A szétszedése is nagy türelmet kíván.

III. A drótból is ügyes türelmijátékot lehet készíteni. Most csak egyet ismertetek, legközelebb többet. Ezeket a játékokat „ördöglakatoknak" hívják. Nagyon vékony drót nem alkalmas erre a célra, legyen az legalább 1—2 mm vastag.

Feladat: az „A"-val jelölt karikát a „B" jelű játékon a pontozott helyzetbe kell hozni.

IV. Keményebb rajzpapirosra, vagy deszkára rajzoljatok le az „A" jelű idomból hármat, a „B" és „C" jelű idomokból

egyet-egyet. Ezeket fűrészeljétek vagy vágjátok ki és kíséreljétek meg egy kereszt összeállítását. Lásd 4. ábra.

V. Egy tréfás türelmijátékkal ismertetlek még meg benneteket. Az 5. ábrán látható, egyik oldalán három fekete és három fehér ember áll. Csak egy csónakjuk van, melyben azonban egyszerre csak két személy fér el. Ugy kell a folyón átszállítani az embereket, hogy a feketék egyik oldalon se legyenek túlsúlyban a fehérek fölött átszállítás közben.

A játékok megfejtését itt nem közlöm, hisz azok mind nagyon egyszerűek és egy kis próbálkozással mindenkinek sikerül azokat megfejteni.

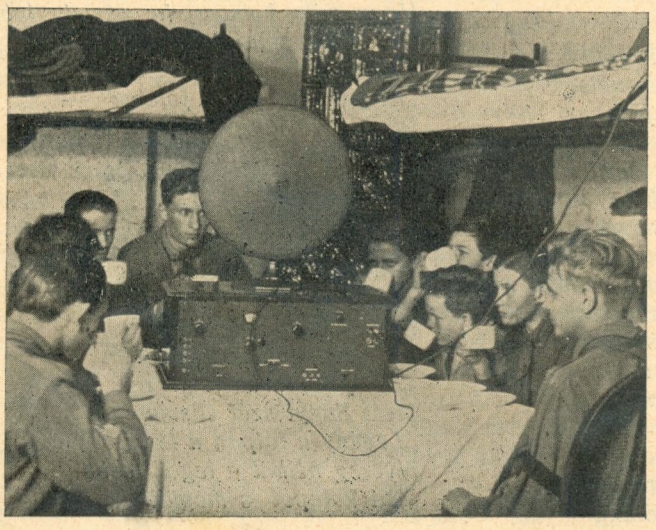
—s—k—

CSERKÉSZEK A STUDIÓBAN.

Az első örsi rendszerű rádió-leadásunkat április 26-án tartottuk meg, amelynek különös jelentőséget adott Teleki Pál gr. tb. főcserkész úr személyes közreműködése. Angliai jó ismerőseinket már jóelőre értesítettük a leadásról s bizonyára örültek, mikor ismét hallhatták Fischer bácsi hangját, aki ezúttal Scherz bácsit helyettesítette — angolul.

Bizonyos fokú izgalommal vártunk erre a pillanatra s mikor a „Halló! halló Budapest is calling!" elhangzott, szinte éreztük, hogy az angliai hallgatókon keresztül hogy fogunk ismét kezet egymással szoros barátságban.

A főcserkész úr meleg szavakban köszönte meg a nyári szíves vendéglátást mindazoknak, akik bennünket erre a világ-jamboreeval kapcsolatban elköteleztek. A 13. sz. Ezermesterek nagyszerű angol nótákat, jamboree-kiáltást és két magyar dalt adtak elő igen szép sikerrel. Rádió-szereplésünk még azzal is nyert érdekességben, hogy az egész leadás kerete a cserkészotthon volt, másrészt pedig, hogy az örsi óra elméleti részét, a III. és IV. cserkésztörvényt Faragó Ede országos vezetőtiszt maga vezette. Csupán az örsi órát befejező Kakuk torkán akadt meg kissé a hang, mert a nagy izgalomban (hja, gyakorlat teszi a mestert) az adást megszüntető gombot eddig ismeretlen tettesek idő előtt nyomták meg.

A Standard pompás rádióját élvezik a Cserkészpark vendégei.

A hárshegyi Cserkészpark husvéti örsvezető táboráról szóló Studió-riportot a 15. sz. Bethlen Gábor cs.-cs. egy örsi órájának keretében Kolozsváry Béla parancsnok vezette.

Sajnálattal kell beszámolnunk arról, hogy a Vezetőtiszti Testület által hirdetett szavaló-verseny — hogy, hogy nem? — füstbe ment, bár a selejtező verseny idejében megtörtént s hét valóban kiváló szavaló cserkészünk állt már készen a mikrofon előtti szereplésre s bár a Studió igazgatóságától a cenzurára beküldött verseket jóváhagyólag már korábban visszakaptuk, mégis a leadás előtt három nappal a Studió igazgatósága korábbi engedélyét „elvi okok"-ból — melyek lényegét máig sem tudjuk — visszavonta. Ezért e sokatígérő bemutatás lekerült a napirendről, a kis Studió ajtajára kitettük a táblát:

Cserkész szavaló-verseny elmarad.

Ezen szereplésünk helyébe sürgős pótlásként méltánylandó önfeláldozással a 3. sz. R. M.-csapat egy örse lépett Kosch Béla főtitkár előadásával, mely a mintaszerű tábor-elkészítés elveit szegezte le a tanulnivágyó cserkészek előtt egy örsvezetői értekezlet keretében. Ugy látszik, a kisebb fiúk hangja kellemesebben érinti a hallgató füleket, miből következőleg eljövendő rá-

dióóriásaink zöme a 13—14 évesek korosztályából fog nyilván rekrutálódni.

Többek érdeklődésére közöljük itt, hogy a rádióbeli Kakuk az nem madár, sem nem óra. Hogy ezek szerint mi lehet, ne okozzon senkinek nagyobb fejtörést.

Május 31-én Radványi Kálmán dr. közismert diák-kedvencei,

Upman & Comp.

az összes mellék-garniturákkal kerülnek cserkész sorozatunkban a mikrofon elé. Feladat lesz: azt bizonyítani és elképzeltetni, hogyan gondolják el a vad-cserkészek és álcserkészek egy táborozás előkészítését Upman kapitány stílusában. A szerepeket a 250. sz. Hangya-cs.-cs. tagjai fogják eljátszani.

Június 7-én Faragó Ede orsz. vezetőtiszt az öregcserkészet problémáiról fog felolvasást tartani. Június hó közepén pedig cserkész-matiné rendezése van soron a Studióban regöléssel, Ganz fuvós zenekarral, Karácsony Sándor orsz. társelnök beszédével s ha az Isten is úgy akarja, mégis néhány szavalattal s egyéb kedves apróságokkal. Ilyesmiben már régen nem volt részünk, figyeljétek tehát majd az újságok erre vonatkozó híradását, hogy ismerőseitek körében is minél nagyobb nyilvánosságot szerezzünk ezen szereplésünknek.

Cserkészjátékokat fog tanítani június végén a 12. sz. VIII/R.-cs.-cs. egy örse Kovács Gyula cserkészparancsnok vezetésével. Minthogy ilyen még nem volt, mindnyájan érdeklődéssel várhatjuk ezt a bemutatót is.

Ismételten figyelmébe ajánljuk a budapesti és környékbeli csapatoknak, hogy a rádióra alkalmas gondolataikat vagy előadási számaikat jóelőre jelentsék be a Vezetőtiszti Testületnél, mert egy-egy leadást sok előzetes próba és megfontolás előz meg. *(K. Ö.)*

A CSODALOVAS.

(Monológ.)

Nahát, fiúk, a nagy világban,
Hol annyi sok a futás-lótás,
Elmondhatom bizvást, hogy nincsen
Nálam szerencsétlenebb flótás.
Igazán csoda, ha az ember
Nem veszti el az ép eszét,
Amikor nyiltan és titokban
Csak rólam folyik a beszéd.
S ki jóba akar lenni vélem,
Azt nyomatékkal arra kérem:
Kerülje — mint a rossz diák
Elkerüli az iskolát,
Avagy mint a kását a macska —
Mindig, mindenkép s mindenütt,
Legyen bár legkisebb szavacska,
Mi l o v a g l á s s a l egybefügg.
Ellen esetben jót nem állok,
Hogy valamit tenni találok
Körömmel, lábbal, foggal, kézzel,
Mi a cserkészet szellemével
Nem túlságosan egyezik.
S akik fülüket hegyezik,
Azoknak okát is elmondom.

Nem lovagoltam én porondon,
Nincs lovam s nem is lesz soha,
Ezt igazán szavamra mondom.
Máshol van a dolog boga.
Nagy híremet, mint hős lovagló —
Amely fülemben égő tapló —
Nem szabadban szereztem én,
De a szobánknak szögletén.
Balog Sanyi, legjobb barátom,
Vele az ebédlőben játszom.
Gomboztunk a nagy asztalon.
(Mellette van a kis szalón,
Amelyben most nem ég a lámpa.
Javítottam sokat: hiába.
Azelőtt néha mégis égett,
De mióta a vezetéket
Átszereltem és helyrehoztam,
Csak örök homály borong ottan.)
Legjobb gombom kapura céloz,
Mikor a balsors éppen vészt hoz.
Egy vendéghölgy állit be hozzánk,
Legott kabátját és kalapját
Lesegitik és félrerakják.
Persze, az ebédlőbe hozzák,
A két gomb-futballos csapat
Az asztalról egy perc alatt
Lesöprődik, lerámolódik. —
Egy szó a másikba fonódik.
S amíg anya uzsonnát tálal,
A beszélgetés taligáját,
Sanyi meg én támasztjuk vállal
S mert a hölgy alig nyitja száját,
Mi ketten — titokban sóhajtva —
Már tudniillik a beszéden,
Egyet-egyet taszitunk rajta.
Nehogy valaki félreértsen.
Én kezdem: „Szép idő volt máma,
Ámbár mintha esőre állna".
A vendég csak mosolyog némán,
De Sanyi bezzeg kap a témán.

A szót a számból elragadta,
Három napra visszamenőleg
Az időjárást, szólva főleg
A hőmérséki változásrul.
S elébem itt új téma tárul.
A hőmérőkről általában
Kezdek csevegni finoman.
(Jaj, hogy anyusnak a konyhában
Oly roppantul sok dolga van!)
Már éppen Farenheitnél tartok,
Amikor tányércsörgést hallok.
A szabadulás perce van,
A kávé, kalács lerohan
Nyelőcsövünkön perc alatt,
És aztán mint a gondolat
Elpárolgunk, kámforrá válunk.
Biztos menedéket találunk
A szalón meghitt szegletében.
Az ebédlő lámpája gyéren
Küldi sugarait felénk.
Két fotelba helyezkedénk,
Ő háttal, én szembe a fénynek:
És újságolom Ferikének
Legújabb viselt dolgait
(Én tanitom a kis csacsit,
Drága kis unokaöcsémet,
Kinek sehogysem megy a német.)
S mig róla dicséretet zengek,
Oly kényelmetlenül feszengek.
Nem eszmélek rá, hogy miért.
Ott bent ezalatt véget ért
A látogatás; megy a néni.
Anya mindent kézhez ád néki.
Esernyő, kesztyű és kabát,
Kistáska és több más csudát
Szépen odaraknak elébe
De mintha még valami kéne.
És erre-arra vet szemet:
„A kalapom, vajh hol lehet!?"
„Kalap, kalap" — kap a szó szárnyra,
És köröskörül a szobába
Megindul a kalapvadászat,
És lassan betölti a házat.
„Itt volt. Dehogy. Tán ide tettem."
Hangzik fel vésztjóslón megettem.
De én mit sem sejtve ülök,
S még folyvást azon hevülök:
Hogy mily balsors, ha némely főben
Oly nagy hiány van agyvelőben,
S fűrészpor oly bőven terem.
„Itt volt. Itt lesz a fotelen" —
Igy szól a hölgy elébem állva
És én balsejtéstől találva
Lassan, lassan emelkedem,
Mig a szoba forog velem.
S a megboldogult kalapot,
Mint összepréselt csomagot
A furcsa, ferde, rossz ülésről
Fel a magasba emelem:
És e balpercnek kezdetétől
Lett csodalovas a nevem.
Mert Sanyi szól elismerően:
„Legény a talpán a Laci,
Nyereg nélkül a legtüzesebb,
Vad kalapot is megüli!"

Mikroszkóp.

VI. Becsüljük meg a magyar nyelvet!

Kedves barátaim, legutóbb idegen nyelvek tanulására biztattalak benneteket, most pedig — anélkül, hogy multkori levelemből bármit is el akarnék vonni, azt mondom: Becsüljük minden idegen nyelvnél többre az édes anyánk nyelvét: a magyar nyelvet. Becsüljük mindeniknél többre. Ismerjük meg szabályait, fordítsunk nagy gondot a helyesírásra, a szabatos és magyaros beszédre, nyelvünk tisztaságára. Kerüljük az idegen szavakat, s indítsunk háborút az ellen a törekvés ellen, amely az eltorzított, elnyomorított, pesti nyelvet akarja bevinni az irodalomba.

Hogy mi nekünk a magyar nyelv most, talán Magyarországon nem is tudja, nem is látja senki olyan tisztán, ahogyan itt látjuk s ahogyan azt, mindnyájunk lelkén átszűrve az erdélyi magyarság legnagyobb poétája: Reményik Sándor elmondotta egyik költeményében.

Mivel meg vagyok győződve, hogy szívesen hallgatjátok Erdélynek a lelkiismeretét, amely a költő lelkének húrjain megszólal, ide iktatom ezt a verset azzal a kéréssel, hogy ne csak úgy olvassátok el, ahogy az újságban megjelenő verseket szoktátok olvasni. Ezt a verset tanuljátok meg könyv nélkül, szavalgassátok önképzőkörökben, tábortűz mellett, tanítsátok meg rá a kicsinyeket. Ami ebben a költeményben van, az legyen számotokra a napi parancs. Ime:

AZ IGE.

Vigyázzatok ma jól, mikor beszéltek,
És áhítattal ejtsétek a szót,
A nyelv ma néktek végső menedéktek,
A nyelv ma tündérvár és katakomba,
Vigyázzatok ma jól, mikor beszéltek.

E drága nyelvet porrá ne törjétek,
Ne nyúljon hozzá avatatlanul
Senki: ne szaggassátok szirmait
A rózsafának, mely hóban virul.
Ugy beszéljen ma ki-ki magyarul,
Mintha aranyat, tömjént, mirrhát hozna!

És aki költő, az legyen király,
És pap és próféta és soha más,
Nem illik daróc főpapi talárhoz,
S királyi nyelvhez koldus dadogás.

Vigyázzatok ma jól, mikor beszéltek,
Vigyázzatok: a nyelv ma szent kehely,
Ki borát issza: Élet borát issza.
Előre néz s csak néha vissza, —
S a kelyhet többé nem engedi el.

Igen. Igy beszéljen ma ki-ki magyarul, mintha imádkozna, mintha aranyat, tömjént, mirrhát hozna.

De ismerkedjetek meg a magyar irodalommal és annak történetével is. Vannak költőink, akiket ismer s akikre büszke a világnak minden nemzete, és vannak költőink, akiket a külföld ugyan kevésbbé ismer, de akik ép oly nagyok, ha nem nagyobbak, mint a nagy nemzeteknek világhírre emelkedett költői és írói. Olvassátok a régi nagyokat és pártoljátok a most élő és előttetek, szemetek láttára új szépségeket bontogató irodalmat, amelyben igen jelentős helyet foglal el Erdélynek, a Felvidéknek és a délvidéki magyarságnak az irodalma is.

A magyar nyelvvel, a magyar irodalommal szorosan összefügg a magyar dal, a magyar zene, a magyar tánc, a magyaros viselet.

Nyelvünk Európában idegen nyelv, zenénk, dalunk és táncunk is egészen más ütemű, mint a többi európai népé. De akik az angol jamboree-n is részt vettetek, láthattátok, hogy a legnagyobb sikert a ti dalotok, az a szomorúan szóló magyar nóta aratta, amelyben benne sír ezer esztendőnek minden fájdalma, csalódása, keserűsége a marburgi csatától a mohácsi veszedelemig, a trencséni csatavesztéstől a trianoni békekötésig, de amelyből száz Mohács és száz Trianon után is kitör a diadalmas élniakarás, a törhetetlen hit, hogy „Lesz még egyszer ünnep a világon".

Ezt a magyar dalt, s ami hozzá tartozik, a magyar zenét, a magyar táncot szeressétek, becsüljétek meg.

Mert: a magyar dalnak nincsen párja hetedhét országon!

Erdélyország, 1930 május hó. *Öregcserkész.*

MIT ESZIK A CSERKÉSZ?

Tudjátok-e, mi az, amit esztek, s tudjátok-e, hogy mit ettetek össze például az elmúlt tíz év alatt? Azért ne féljetek; nem azt akarom itt a cserkészmamák szeme elé tárni megdöbbentő számadatokkal, hogy kedves fiúk bendőjében hány mázsa cukor, nyalánkság, hány torta és hasonló jó süllyedt el. Ez a szakács-főtitkár dolga volna (ha ilyen is volna.) Én csak azt szeretném megkérdezni tőletek, hogy tudjátok-e mit esztek?

Már megint egy ilyen naiv kérdés — mondod magadban és únottan lapozol tovább. De várj csak, pajtás egy pillanatra; talán mégis kisül, hogy nem vagyunk olyan biztotosak a dologban. (A cserkész pedig alaposságra törekszik!) A felvetett kérdésre Te, mint a világon a legtermészetesebb dolgot, azt válaszolnád, hogy azt eszed, amit az édesanyád főzött, a táborban pedig azt, amit a szakács össze koty... (jaj pardon! majdnem kimondtam ezt a végzetes szót, amiért a szakácsok bocsánatáért esedezem.) De én bizony nem érem be ezzel a válaszoddal, sőt még azzal sem, ha az egész heti étlapodat pontosan felsorolod, hanem tovább kérdezősködöm: mit eszel tulajdonképpen akkor, amikor pl. a sütemény az asztalra kerül? — Kapok még erre is feleletet? Ugy-e a legtöbben hallgattok. Pedig a cserkésznek illenék tudni azt, hogy mit eszik, különösen annak, aki az első segélynyujtás és betegápolási próbáját már megállotta s így a táplálkozásról hallott valamit. Hogy akarsz Te másokon segíteni, ha a magad testét, saját életedet sem ismered?

Kis kémikusnak és biológusnak foglak megtenni rövid félórára, ha figyelmedet erre az időre nekem adod; de akkor igérd meg, hogy nem fogsz aludni, hanem figyelmesen elolvasod e sorokat.

*

Kezdjük el tehát a dolgok tisztázását. A felvetett kérdés az volt, hogy „mit eszünk?" Jól jegyezd meg a feleletet — ha eddig még nem tudtad volna — ételeket eszünk, vagy ahogy a konyhán kívül nevezik: *tápszereket.* Mik a tápszerek? Olyan anyagok, melyek magukban foglalják a *tápláló anyagokat.* Tápláló anyagnak nevezzük az olyan, nagyobbrészt szerves vegyületeket, melyek az állati testben átalakulva, annak az élethez szükséges kémiai energiát szolgáltatják. — Hát akkor miért nem eszünk mindjárt tápláló anyagokat, miért kell tápszereket enni? — kérdezheted Te jogosan. Elsősorban azért, mert a tápláló anyagok nem találhatók tisztán a természetben, hanem tápszerek alakjában, vagyis több-kevesebb olyan anyaggal együtt, melyre a szervezetnek semmi szüksége sincs, amelyek esetleg fel sem szívódnak a bélből a véráramba, hanem változatlanul távoznak el a szervezetből.

De nem is volna jó, ha tisztán előállított tápanyagot vennénk magunkhoz és az egész napi étkezésünket néhány komprimált, összesűrített pilulával elintéznők, mert bár az élet csakis tápanyagok, vagyis kémiai energiát tartalmazó anyagok árán tartható fenn, mégsem elég ez. A felvett tápanyagoknak olyan tulajdonságokkal kell bírniok, amelyek a szervezetet annak megemésztésére ingerlik. Ilyen tulajdonság a szag és az íz. A nyers hús nem emésztődik meg olyan jól, akárhogyan megpuhítjuk is (a nyereg alatt!), mint a jól kisült hús, amelyben a sütéssel járó nagy hő hatására különböző zsírsavak keletkeznek, melyeknek kellemes arómája már messziről érezhető és intenzív működésre ingerli a gyomrot. (De minek is mondom ezt, hiszen tudja minden kiscserkész, aki a tábori konyha körül szeret settenkedni). Ezen kívül szükség van még egy anyagra, amelyet a tudományos világ sem ismer jól, de amelyről már mindnyájan hallottatok és ez a *vitamin*. Ezek miatt kell ételeket, tápszereket enni és nem pusztán csak koncentrált tápanyagokat.

Mindezeken kívül szükség van még *oxigénre*, amely a felvett anyagokat elégeti és amelynek az útján alakul át a *kémiai energia* a test számára szükséges *hőenergiává*. Továbbá kell még *víz* (H_2O) és *ásványi sók*, amelyek nélkül a szerves anyagok átalakulása nem volna lehetséges.

Tehát testünk élet-funkcióinak végzéséhez vízre, szervetlen sókra, vitaminokra, de főképpen *kémiai energiát tartalmazó tápláló anyagokra van szükségünk*.

Tudjuk, hogy minden munka energia-fogyasztással jár. Tehát, ha testünk munkát végez, energiának kell jelen lenni. Honnan veszi a test ezt az energiát? Az emberi és állati test úgy van berendezve, hogy csak egyféle energiát tud felvenni, mégpedig kémiai energiát, s ezt alakítja azután át a munka végzéshez szükséges hőenergiává.

*

Ezeknek az előrebocsátása után most már megmondom, hogy mik azok az annyira fontos tápláló anyagok, amelyek a mi életünket fenntartják: a *fehérjék, szénhydrátok* és *zsírok*. Sok százféle alakban, komplikált formában, de lényegileg csakis ezeket vesszük magunkhoz a táplálkozáskor. Mindnyájukat a növényi és állati táplálékainkkal vesszük magunkhoz, mert fehérjét, szénhydrátot és zsírt csakis a növény képes készíteni, mégpedig a legcsudásabb módon — mint ahogyan azt a növénytan órán mindnyájan hallottátok —, abban a csodás kis kémiai laboratóriumban, amelyet chlorofillnak nevezünk, s amely annyira hasonlít a mi vérünkben lévő, ugyancsak életbevágó fontosságú haemoglobinhoz. Mi történik ebben a kis levélzöldben? Ezt kellene megértenünk, de éppen ezt nem tudja senki sem megmagyarázni. Csak az eredményt ismerjük, t. i. hogy a növény a levegőből széndioxydot (CO_2) vesz fel, a talajból pedig vizet szív fel, vele együtt ásványi sókat is, azután mindezeket a napfény sugárzó hőenergiájának az igénybevételével átalakítja kémiai energiát tartalmazó vegyületté: fehérjévé, szénhydráttá vagy zsírrá. Mikor aztán főzeléket eszünk, diót rágcsálunk, krumplit, vagy vajaskenyeret majszolunk, mindig ezeket vesszük magunkhoz.

Egy-két szót még arról is, hogy hogyan lesz a CO_2-ból és H_2O-ből a nap hőjének hatására ilyen komplikált vegyület? Ugy, hogy először formaldehyd és oxigén keletkezik [$CO_2 + H_2O = H.COH + O_2$], azután három ilyen formaldehyd vagy formalin molekula összeállásából triose keletkezik, két triose egyesülése pedig hexose molekulát ad, vagyis szénhydrátot, amit közönségesen cukornak, vagy keményítőnek neveznek. A cukor baktériumok és ú. n. fermentumok hatására átalakulhat részben savvá, részben alkohollá, melyek együttvéve képezik a zsírokat; a savaknak egyik formája (az aminósavak) pedig a fehérjék alapanyaga. Tehát minden tápláló anyagunk főképpen CO_2-ból és H_2O-ből keletkezik a nap energiájának a közbelépésével. Legfeljebb kevés ásványi só szükséges a nitrogén, kén, foszfor stb. szolgáltatásához. Tehát CO_2-őt és vizet eszünk, de nagyon komplikált formában.

Lássuk még azt, hogy mi történik a szervezetünkben ezekkel a felvett anyagokkal? Könyveket írtak már erről; én most röviden, a lényeget akarom csak elmondani nektek. Szervezetünkben éppen ellenkezője történik annak, amit a növény chlorofilljánál láttunk. A komplikált tápszerekből először is kiválasztódnak a szükségtelen mellék-anyagok; a megmaradt rész: *a tápanyagok* pedig összetevőikre, componenseikre bomlanak a nyál, a gyomornedv, hasnyál, epe és bélnedv hatására. Majd amikor már olyan állapotba jutnak, hogy a bélfalon át felszívódhatnak, akkor belekerülve a véráramba, annak segítségével a szövetekhez jutnak, hol a vér leadja őket az egyes sejteknek.

Mikor azután valamely izom működik, az izom mozgatásához szükséges energiát ezek a felszívott tápanyagok szolgáltatják úgy, hogy a vér által odaszállított oxigén elégeti őket s a kémiai energiájuk így visszaalakul hőenergiává. Az oxigén jelenléte itt ép oly fontos, mint pl. a kályhában való égésnél.

Az égés folyamán lassanként nem marad más a felvett tápanyagból, mint CO_2 és víz, melyeket a vér most megint elszállít és pedig a tüdőn át kiüríti a szervezetünkből. Kevés más melléktermék is keletkezik (H_3N, carbamid, húgysav stb.) — Ezeket is a vér szállítja el a sejtekből, de nem a tüdőbe, hanem a vesékbe, amelyek azután vizelet, vagy izzadság alakjában kiürítik a testből.

Miért volt akkor érdemes egyáltalában ennyi anyagot felvenni és ennyi munkát végeztetni a szervezettel, hogy mindent szétbontson, elégessen és magából eltávolítson? — kérdezed Te méltatlankodva. — Nos azért, mert különben a kezed nem tudná a tollat vezetni, a kardot forgatni, a szíved nem tudna verni, az eszed működni, nem látnál és nem tudnál a labdába rúgni, — azért volt szükség erre pajtás, mert különben nem élhetnél! Mert ezeknek az anyagoknak az energiája szükséges a te életed fenntartásához, a te életműködéseidhez. *A komplikált összetételű tápanyagoknak a szétbontása és azután az elégetése CO_2-ra és H_2O-re: ez a te életműködéseid összességének a feltétele.*

Most pedig, mielőtt megköszönném a figyelmedet, összegezzük csak, hogy mit is tanultunk itt. Tehát: az élet működéséhez szükséges hőenergiát a szervezetünk kémiai energiát tartalmazó tápanyagokból állítja elő. Ezeket a tápanyagokat pedig a nap sugárzó hőjének a segítségével a növény állítja elő CO_2-ból, vízből és kevés másféle anyagból, s nevezzük: fehérjéknek, szénhydrátoknak és zsíroknak.

Ezek után, ha megkérdezik tőled, hogy mivel táplálkozol, remélhetőleg nem azt fogod mondani, hogy tortával, csokoládéval és cukorral, vagy rántott levessel és kozmás tejberizszsel (táborban), hanem hogy tápanyagokkal.

Frank Kálmán.

CSINÁLJUNK CSERKÉSZMÚZEUMOT!

A multkoriban kintjártam a Vizitelepen és ott többek között nagy örömmel és meglepetéssel láttam azt is, hogy amiről a Szövetségben, a kerületekben és a csapatokban annyit beszélnek, ott már megalakult kicsi formában az első *Cserkészmúzeum*. A Vizitelep cserkészmúzeuma egészen egyszerű, olyan, amilyet a Gyula bácsi lelkesedése és csendes munkája krajcár nélkül meg tudott teremteni. Természetes, hogy ezzel a magyar cserkészmozgalom nem elégedhetik meg, de egészen bizonyos, hogy ennek a múzeumnak szinte magától való megalakulása bizonyítja azt, hogy egyrészt már szükség van erre, másrészt, hogy akarattal meg is lehet azt cselekedni.

A cserkészmúzeumnak leglelkesebb apostola a cserkészek között Nagy Istók. Ez a mindig vidám, lelkes ifjú iparművész-testvérünk már a jamboree előtt is állandó propagandát folytatott a cserkészmúzeum ügyében, azóta pedig igen gyakran megfordult a Cserkészházban, hogy mindenkinek hirdesse gondolata megvalósításának szükségességét. A szerkesztőségbe is beállított a minap és ott a következőkben mondotta el a cserkészmúzeumra vonatkozó terveket.

A cserkészmúzeumot egészen nagyszabásúnak képzeli. Több teremből állana amelyek nagyjaink nevét viselnék, pl. Szent István-terem, Szent Imre-terem, Mátyás király-terem, Rákóczi Ferenc, Kossuth Lajos, Petőfi Sándor stb. terem.

A múzeum bútorzatát eredeti magyar faragású bútorok alkotnák, amelyeket a megfelelő vidékekről cserkésztisztek gyüjtenének és bocsátanának a múzeum rendelkezésére. A múzeum szőnyegei csupa magyar kéz szőtte eredeti magyar szőnyegek lennének. Eredeti díszítésül szolgálna az a sok cserkészzászló, amelyet a csapatok helyeznének el a múzeumban. Minden nevezetes vagy kiszolgált zászló a múzeumba kerülne.

Itt helyeznők el mindazokat az emléktárgyakat amelyek mint versenydijak a cserkészek ügyességét, életrevalóságát hirdetik.

Fontos volna, hogy minél több tábornak legyen meg itt a plasztikus modellje, amelyeket cserkészek készítenének. Ugyancsak apró modellekben elkészítenék a sátortípusokat, táborrészeket, úgyhogy a tábor minden zuga kicsinyített formában látható volna itt. A cserkész-ügyességnek és ötletességnek tanui volnának azok a remekbekészült apróságok, amelyek a tábori életet kényelmessé és kedvessé teszik. (Gyertyatartó, csajkatartó, levelesláda, cserkészsátor-kereszt, bibliás szekrény stb.)

Mátyás király-termében volna a magyar cserkészirodalom, költészet, nyomtatványok, plakátok kiállítása. Itt helyeznénk el mindent, ami nyomtatásban a magyar cserkészetről megjelent.

Petőfi Sándor-terme természetesen a népies terem volna, amelybe azokat az értékes gyüjteményeket helyeznénk el, amelyeket a cserkészek regős-útjaikon szedtek össze. Különösen olyan dolgokra gondolunk itt, amelyek a cserkészettel valamelyes vonatkozásban lehetnek. (Kunyhók, kis házak modelljei, pásztor-élet, tábori élet eszközei, a halász, viziélet szerszámai, részben eredetiben, részben modellekben, pásztor-faragások, népies kézimunkák, mázas korsók, kulacsok stb.) Itt gyüjtenénk össze azokat a dolgokat, amelyek a nép lelkére vonatkoznak, népmesék, népbabonák, népszokások, játékok stb. leírásai, illetőleg tárgyai.

Külön terem dicsérné az egyre fejlődő cserkész képző- és iparművészetet. Itt helyeznénk el eredeti cserkész-rajzokat, festményeket (Márton Lajos, Binder László stb.), iparművészeti alkotásokat. Ugyancsak itt gyüjtenénk össze a legérdekesebb és legművészibb fényképeket, amelyekből egyre több áll rendelkezésre a szüntelenül fejlődő cserkészfényképészet útján.

Egy szobát kellene szentelni a cserkészfelszereléseknek, amelyben nemcsak a legrégibb magyar cserkészfelszerelés és felszerelési tárgyak volnának, hanem lehetőleg a külföldiek is, amelyeket nem volna túlságos nehéz megszerezni. (Cserkészruhák, nyakkendők, skót szoknya, indiai turbánok, indián dobok, kínai sapkák, hindu krinolin, nyílvessző, braziliai cserkészdob stb., stb.) A Gyula bácsi múzeumát ennek a múzeumnak hatalmas osztályává fejlesztenék ki, amely az összes vizicserkészetre vonatkozó dolgokat gyüjtené és állítaná ki.

Mondanom sem kell, hogy Nagy Istók még rengeteg érdekes ötletet adott, annyira, hogy az ő ötleteinek leírásával tele volna ez a Magyar Cserkész. Egy bizonyos: meggyőzött arról, hogy rendkívül érdekes volna a cserkészmúzeum megteremtése már csak azért is, hogy ne kallódjanak el azok az értékes dolgok, amelyek a cserkészet születésének idejéből még most megvannak. Ő azt állítja, hogy semmi más nem kell a cserkészmúzeum megteremtéséhez, mint akarat és sok, sok jószándék a cserkészek részéről. Van benne valami. Mert hogyha Ti, cserkésztestvérek, összegyüjtenétek egy csomó értékes tárgyat, akkor egészen bizonyos, hogy ez az összegyüjtött anyag kényszerítő erővel hatna az illetékesekre, hogy szerezzenek helyet a múzeum számára.

Azért én Nagy Istóknak tett igéretemhez képest — de szívem szerint is — kérlek benneteket, minden cserkésztestvért, foglalkozzatok a cserkészmúzeum gondolatával és egyenlőre legalább a saját otthonaitokban őrizzétek meg mindazokat az értékes dolgokat, amelyek egyszer, remélhetőleg nem sokára, értékes tárgyai lehetnének a bizonyosan nagyszabású és bizonyosan nagyon szép cserkészmúzeumnak.

Kálmán bácsi.

V.

Az első vérbosszú története.

Hét éve múlt már annak, hogy Lurkó a Hallgatóvölgybe érkezett.

Éppen olyan szomorú októberi estén ott hevert most kedves pihenő helyén, a tó partjáig lehúzódó fenyves legszélső fái alatt, puha mohaágyon. Itt szokta kipihenni mindig a Kunddal való birkózások és a fürdés fáradalmait. Most azonban nem pihent. Csendes, nagy erdei türelemmel fáradozott azon, hogy a földön fekvő ijjat a lába újjaival megragadva, felemelje és felajzza.

— Miért is nem tudok a lábaimmal éppen úgy fogni, mint a kezemmel? — gondolta magában. — Mennyivel könnyebb lenne mindjárt az élet! Egyszerre kétfélét is tudnék csinálni!

Végre is megúnta a hiábavaló kísérletezést. Ásítva dőlt hanyatt a puha mohán és fejét a két összekulcsolt karján pihentetve, elgondolkozva nézett a magasba.

Az erdő fái között már homályosság terjeszkedett, de fent a sziklák világában még teljes délutáni fényben látszott minden. A fiú hosszan elnézte a meredek sziklafalon fel-alá kúszó, röpködő lepkemadarat, amint hosszú, vékony csőrével a kövek repedéseit kutatta az odarejtőzött kis pókok, bogarak után. A kis madár kiterjesztett szárnyaival egészen olyan volt, mint egy szép pirosas-tarka nagy lepke.

— Milyen jó lenne úgy röpködni a szikla mellett, ahogyan a lepkemadár röpköd! — mondta magában a fiú. — Kund azt mondja, hogy én sohasem fogok repülni tudni. Kár. És a szimatom sem lesz soha olyan biztos, mint a Bodrié, és a hallásom se tud az övével versenyezni. És a buta birkák is megérzik a zivatart és összedugják a fejüket akkor, amikor én még nem is sejtek semmit. Kund azt mondja, hogy én, az ember, mestere vagyok az erdőnek; pedig mennyi sok dolog van, amelyben az állatok jobbak, mint én. Milyen jó lenne mindent jobban tudni, mint az állatok! . . .

E pillanatban közvetlenül a füle mellett megszólalt a Kund csendes hangja:

— Sok örömet, kis pajtás!

A fiú villámgyorsan ugrott talpra és szégyenkezve látta, hogy a vadász ott fekszik mellette és vidám szemekkel rámosolyog. Olyan csendesen kúszott hozzá, hogy semmit sem vett észre a közeledéséből.

— Ugy látszik, hogy a vízesés és a levelek hullása vakká és süketté teszik a kis embert — folytatta a vadász —. Hová tetted a füled, kis pajtás? Hiszen az egész erdőt elhordhattam volna mellőled, azt sem vetted volna észre.

Lurkó elnevette magát, aztán letelepedett a régi helyére és kezét a férfi kezére tette.

— Tudod, éppen azt mondtam magamnak, hogy milyen süket és vak és ügyetlen vagyok én az állatokhoz képest. Mind többet tudnak, mint én. Milyen kár, hogy nem értem a nyelvüket! Megtaníthatnának az ő tudományukra.

Kund csendesen nevetett:

— Ó, az állatokkal soha nem fogunk tudni versenyezni. Őnekik a természet sokkal jobb orrot, szemet, fület adott, mint minekünk. Bodri mindig gyorsabban fogja megtalálni a nyomot, mint te vagy én, és harminc lépéssel előbb megérzi a farkast, mint mi.

— De hát akkor miért mondod mindig, hogy mi vagyunk az erdő mesterei? Én vagyok az egész erdőben a legügyetlenebb. Hogy lehetek akkor én a mester?

— Te ember vagy, kis pajtás. Tudsz gondolkodni, számítgatni és elküldöd az eszedet oda, ahová orr vagy fül ereje el nem ér. Az állatok nem tudnak gondolkodni. Bodri sohasem fog nyilat csinálni magának, hogy azzal elérje a repülő madarat és tüzet sem tud csinálni, ha fázik és ha nyomot lát, nem tudja megmondani, hogy hány órája ment el ott egy állat. A gondolkodás többet ér, mint tíz kitűnő orr és fül és szem és az embert az ész teszi mesterré az összes állatok felett.

Lurkó a Kund vadászkésével babrálgatva jó tíz percen át hallgatott és gondolkodott a férfi szavain. Aztán csendes sóhajjal megszólalt:

— Ez jó. De én azért mégis szeretném, ha jobb fülem lenne és jobb szimatom és élesebb szemem, mint most van. Az nem lehet? Mondd!

— De lehet. Csakhogy ahhoz harc kell, vérre, életre menő. Te eddig nagyon nyugodt életet éltél, kis pajtás.

Mindened megvolt, ami kellett és semmiért sem kellett harcolnod. Majd ha megvívod az első élet-halálharcodat, akkor fogod meglátni, mennyit tudsz. De ma még a harchoz kicsiny vagy. Várjunk még vele!

— Nem, nem várok! Szeretnék már harcolni vérre és életre! Kund, kedves Kund, engedj egyszer harcolni!

Mielőtt a vadász felelhetett volna, valahol túl a sziklahegyen utálatos hang szólalt meg. Hosszan elnyujtott, fel-felhullámzó s végén mély hörgésbe elvesző Huuu-u-u-u-u kiáltás volt ez. Messziről szólt, olyan messziről, hogy a vízesés morajától alig-alig hallották, de Lurkó mégis érezte, hogy valami ideges borzongás fut végig a bőre alatt és látta, hogy a vadász szemei félemetes vadsággal csillannak meg. Elnémulva figyelték mind a ketten a hangot, amely kisvártatva mégegyszer felhangzott, aztán elhallgatott és a völgy fölött megint leült a csend.

— Toportyán féreg — súgta a vadász —. Valahol a Hallgató-völgy körül ólálkodik. Ha este üvölt, azt jelenti, hogy éhes nagyon . . . És többen is vannak, mert a második kiáltás más torokból eredt. No, pajtás, lehet, hogy az éjjel harcolunk!

— Bejönnek ide?

— Igen. Tudják, hogy itt a nyáj és könnyű zsákmányt remélnek. Valahol titkos útjuk van a Hallgató-völgybe. Hét év óta ötször találtam farkasnyomokat; kétszer tűnt el megfoghatatlan módon egy-egy kis bárányunk. A nyomok erre a tó felé vezettek, de itt érthetetlenül mindig elveszítettük őket. Hanem ma éjjel nyitva lesz a szemem!

Eközben csendesen felemelkedtek és mire a vadász utolsó szavait mondta, már ott futottak a rét puha füvén egyenletes ügetéssel a fekete sziklák barlangja felé.

Aznap éjszaka a Hallgató-völgy lakói keveset aludtak. Nehéz, sötét felhők ültek az égen és a völgyre olyan szurokfekete sötétség borult, hogy még a Kund sasszemei sem láttak négy-öt lépésnél tovább. A „kastély" szájánál égő tűz fénye bevilágította a barlang előterét, de a fénykarikán túl annál feketébb volt az éjszaka.

A nyáj csendesen pihent az erdő szélén. Amikor Lurkó közéjük lopakodott, hogy kedvencét, a fehér gyapjas Harit búcsúzóul megsímogassa, amint minden este tenni szokta, egy-egy öreg állat felemelte a fejét egy pillanatra, de kis gazdáját megismerve, nyugodtan pihent tovább. A birkák mellett halk szuszogással aludt a három kutya. Amikor a fiú nesztelenül elsuhant mellette, Bodri a fél szemét kinyitva rápislantott, két-háromszor üdvözlésül megbillentette a farkát, de aztán aludta tovább az éber kutyaálmot.

Lurkó beosont a fák közé és íjját maga mellé készítve, leheveredett. Nyomasztó, fáradt csend nehezedett a földre. Falevél se rezdült; a levegő fülledt, nehéz volt. Előjelei azon igen ritka, de annál félelmetesebb őszi viharok egyikének, amilyet Lurkó eddig kétszer élt át a csíki ősvadonban. — A fiú szokatlanul bágyadtnak érezte magát „Lehet, hogy az éjjel harcolunk! — mondta az imént a vadász, de Lurkó úgy érezte, hogy mindent inkább tudna most, mint élet-halálharcot állni. Szemeit tágra meresztve nézett bele a sötétségbe, kereste a vadászt. De Kund, úgy látszik, szintén nyitott szemű lesben állt már valahol s ilyenkor lehetetlen volt őt felfedezni.

Várni kellett. Csendben, egyedül.

Lassan múltak az órák.

Az égen a felhők megsűrűsödtek és mintha közelebb kerültek volna a földhöz: egészen alacsonyan lógtak. Távolról tompa morajlás hallatszott s a mennydörgés percről-percre rohanva jött közelebb. Már elvillant az első villám is és a fényénél félelmetes fehéren villantak meg a felmeredő sziklák. Aztán egyszerre mintha az ég rászakadt volna a földre: vad szélroham vágott végig a völgyön és bömbölve, üvöltve tombolt a vihar.

Mintha elfujták volna, úgy tűnt el egyszerre a bágyadtság Lurkó tagjaiból. Talpra ugrott és táguló mellel, ragyogó szemekkel élvezte az elemek haragját. Míg a nyáj a szakadó esőben rémülten torlódott össze egy csomóba s a kutyák behúzott farokkal kerestek menedéket a bokrok alatt, a kis ember emelt fővel nézett szembe a viharral és szikrázó szemével, nyitott szájából kicsillanó fehér fogaival, zilált, hosszú hajával és egész valóján elömlő vad bátorsággal most igazán az volt a megrémült állatok fölött, akinek Kund mondta őt: mestere, ura a vadonnak. Kund a rejtekhelyéről büszke örömmel, gyönyörködve nézte. „Jól van, kis pajtás!" — morogta a foga között.

De a vadász tekintete hirtelen megmeredt. A tó felől a villám fényénél mintha sötét árnyékot látott volna közeledni. Most... Ujabb vakító villámsugár... Igen... ott... ott... Hosszú ugrásokkal, le-lelapulva nagy, kutyaforma állatok jönnek. Egy... kettő... hat... hét árnyék. Már itt is vannak s a legelső a nyáj szélén álló remegő birkákra veti magát . . . S a kutyák hallgatnak! Ebben a tomboló viharban nem kaptak szimatot . . .

Megpendült az íjj a vadász kezében és a suhanó nyílvessző az újabb villám ellobbanása után már sötétben kereste célját. S ugyanakkor felharsant a vadász hatalmas hangja, túlbömbölve szélzúgást és mennydörgést:

— Lur-kó... Vi-gyááázz! . . . Far-ka-sok! . . . Farkaaa-soook! . . .

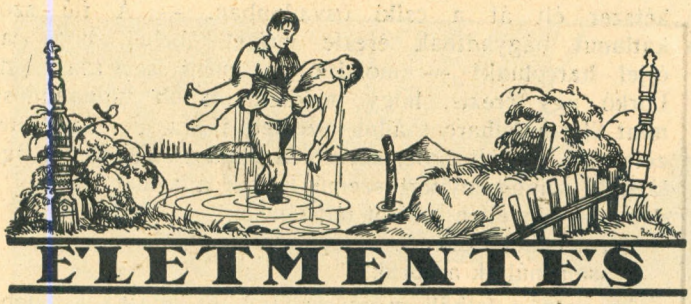
Válaszul Bodri mennydörgő ugatása felelt s a vadász még látta, amint felborzolt szőrrel, csattogó fogakkal ugrik előre a kuvasz . . .

Aztán hosszabb ideig nem jött új villámlás és a vihar tombolása elnyelte a vaksötétben folyó élet-halálharc minden hangját . . .

Sok örömet, kis pajtás!

(Folyt. köv.)

A Főcserkész úr őméltósága, jégbeszakadt kimentésért az életmentő cserkészkitüntetéssel jutalmazta:

KOZMA GYULA örsvezetőt, a tiszaföldvári 859. számú „Koppány" cserkészcsapat tagját.

LEVELEZZÜNK!

Május 15-e óta hozzáfogtunk a csereakcióra jelentkezettek kéréseinek egyénenkint való elintézéséhez. Kérjük azokat, akik jelentkeztek csereakcióra, de tőlünk az elmult 15 napon belül értesítést nem kaptak volna, hogy újból hozzánk fordulni szíveskedjenek.

*

Az első nyári hónap elérkezvén, mindannyiunkat erősen igénybe vesznek a vizsgák és a táborra való készülődés. Jogosan illetne bennünket szemrehányás, ha ezekben a napokban is azt segítenők elő, hogy Ti eme igen fontos és kellemes kötelességek teljesítése helyett sierra-leonei barátaitokra pazaroljátok drága időtöket. A következő két hónap pedig a táborozásé. Éppen ezért június, július és augusztus hónapokra

a levelezési akció megszűnik,

hogy szeptemberben újra kezdje működését. Búcsúzóul csak annyit kérünk Tőletek, hogy, ha a vakációban sikerül kijutnotok külföldre, gyüjtsetek számunkra címeket. *Átányi István.*

A SZÖKÖTT DIÁKOK.

Színdarab két felvonásban.

Irta: *Buday Géza*, áll. reálgimn. tanár.

II. FELVONÁS.

Színtér: Bokrok között egy elég tágas csőszkunyhó, nyílásával a nézőtér felé Egy piros, vagy kék lámpa ég. A környezet teljesen sötét, a kunyhó belseje is. Homályosan látszik, hogy a kunyhó nyílása előtt áll Feri. Kell, hogy már a felszerelésével is komikusan hasson. Egyik kezében egy szeges cserkészbot, a másikban egy rozsdás, muzeális formát mutató revolver. A hátán zsák, a nyakában egy ruhaszárító kötél (lasszó). A derekán öv, rajta egy közönséges kis favágó balta, egy hosszú konyhakés, egy háló — amilyenben a tanulók mértani testeket hordanak —, telve kiflivel, bádog ivópohár s egy termosz. Nagyjából ilyen a másik kető felszerelése is. Soffőr bőrkabát, szemüveg, sapka. Legyen náluk egy pár konzerv doboz, vagy két üveg benzin és egy üveg Fli-tox nagy fujtatóval, mindezek látható helyen.

Az idő este 8 óra. Pista, Jancsi bent ülnek a kunyhóban — sötétben.

Feri (a jobboldali bokrok felé megy, félve, meggörnyedve. Botjával a bokrok közé bök. Kuntyavakkantás hallatszik. Görnyedten hátrál a kunyhó nyílása felé, közben reszketve, fojtott hangon): Jajj-jajj-jajj! Jajj-jajj-jajj!

Pista, Jancsi (mikor Feri a kunyhó előtt áll jajgatva, meggyujtják a zseblámpájukat, fojtott, suttogó, de elég erős hangon kérdik): No, mi az?

Feri: Va-va-valami mo-mo-mozog a bokorban!

Pista: Micsoda?

Feri: Jajj-jajj! Én nem tudom.

Pista: Hát mért nem nézted meg!

Feri: Ma-ma-majd bolond vagyok.

Pista: Nem mered? *(Hallgatás.)* Na, te is gyönyörű egy hős vagy! Add ide azt a botot, majd megnézem én.

(Pista kijön, átveszi Feritől a botot, Feri bebujik.)

Pista (beszól): Oltsátok el a lámpát. *(Az ajtónál négykézlábra ereszkedik s rendkivüli óvatossággal kúszik jobbra a bokrok felé. Majd félénk nyaknyujtogatással kukucskál a bokrok közé, aztán kezd a botjával bökdösni a . . . semmibe. Egyszerre csak kutyamorgás és hirtelen rá vakkantás hallatszik. Pista erre a botot lelöki s négykézláb, remegve kúszik vissza a sátorba, ahol Jancsi, meg Feri a félelemtől összebujva reszketve guggolnak.)*

Pista (susogva, reszketeg hangon): Hallottátok?! . . . csakugyan ott van valami! *(Rövid ideig kutyaszükölés hallatszik. A fiúk riadtan néznek egymásra.)*

Jancsi (susogva): Kutya! . . .

Pista Pszszsz! . . . Csendesen! . . . *(Fülel, kidugja a fejét.)*

Feri: Jaj, most mi lesz!

Pista: Pszszsz, ne jajgass!

(A bokrok felől újabb morgás.)

Pista: Hallottátok? . . . Elő a fegyvert! *(Lekapja övéről a revolvert s a hang felé tartja. Igy Jancsi is. Ugy remeg a kezükben a fegyver, mint a nyárfalevél.)*

(Hosszabb, feszült csend.)

Jancsi (megkönnyebbült sóhajjal): Ugy látszik, elment!

Pista: Én is azt hiszem . . . Meg kellene nézni!

Jancsi (lelket kapva): Gyertek na, nézzük meg! *(Kijön.)*

Feri: Én azt mondom, ne menjünk ki! . . . Itt mégis csak biztosabb! . . .

Pista: Ugyan, ne gyáváskodj! Persze, hogy kimegyünk! *(Kijön.)*

Feri: De az én revolveremben nincs töltés!

Jancsi: Hát akkor fogd a baltádat! . . . Na, gyerekek, utánam!

(Jancsi görnyedten csúszik a bokrok felé, előrenyujtott kezében remeg a rozsdás pisztoly. Utána Pista, kinek kabátjába kapaszkodik Feri, remegő jobbjában a baltával. A bokrokhoz érve Jancsi meggyujtja a zseblámpát. Megkönnyebbülve.)

Jancsi: Na, látjátok, hogy elment! *(Bátorságot kapva, kezdik átvizsgálni akörnyéket. Jancsi a bokrot megkerüli. Pista egy másikat. Feri közben középen reszket.)*

Feri: Jaha-hajj, jajj!

Jansi (visszatérve): Nincs itt semmi! *(Kiegyenesedve, hencegőn.)* Hiszen csak lett volna itt valaki, úgy lelőttem volna, mint egy verebet.

(Már hangosan beszélnk.)

Pista (szintén nagy bátran): Én is odasóztam volna neki!

Feri (még lármásabban, még hősiesebben): Én is úgy belevágtam volna a baltámat, hogy . . .

(Amilyen gyorsan megijednek, éppen olyan hirtelen tér vissza hencegő bátorságuk.)

(Jönnek lámpavilág mellett vissza.)

Pista: Bizony, barátom, nekünk nem is szabad megijedni a magunk árnyékától.

Jancsi: Bizony nem! Braziliát nem gyáva embereknek teremtette az Isten. Akinek a szíve, meg a keze remeg, az ne menjen Braziliába!

Feri: De ne ám!

(A kunyhóhoz érnek.)

Pista: Halljátok, gyerekek, erre a kis ijedtségre jó volna egyet enni! Én már olyan éhes vagyok, hogy majd kilyukad a gyomrom! . . .

Megjelent a magyar nyelvü

„Amatőr fényképészeti tankönyv és lexikon"

Ára vászonkötésben 2.50 P. Kapható a kiadóhivatalnál

Fehér és Társa speciális fotó-szaküzlete,

Ilford Limited, London és Grieshaber Frére, Páris magyarországi egyedárusitója,

Budapest, VII. ker., Károly-körút 3/a. szám.

Magyar cserkészek legolcsóbb bevásárlási forrása.

Jancsi: Az enyém is úgy korog már, mint az üres hordó!
Feri: Na gyertek hát be a kunyhóba! *(Elől be a kunyhóba.)*
Pista: De ki lesz az őr?
Jancsi: Ugyan mi a fészkes fülemülének őrködjünk itt, mikor magad láttad, hogy az egész vidék csendes. Meg aztán kinek volna kedve kibotorkálni ide ebben a sötétben? Old le csak Feri azt a kiflis zsákot! . . . Mit együnk először gyerekek? Nálam van egy nagy darab kolbász. *(Belenyúl a hátizsákba, kihúzza. A zseblámpát egymásfelé irányítsák; ne a nézőteret világítsák!)* Olyan szépen mosolygott rám tegnap este a kamrában, hogy nem tudtam neki ellentállni: elhoztam . . . *(A bicskájával levág egy darabot, Pistának kínálja.)* Nesze, Tigris, tépjed szét! *(Egy másik darabot Ferinek nyujt.)* Egyél, Villám, ne éhezz, mint otthon! Ugyse fogsz egyhamar szegedi kolbászt enni!

(Vidám falatozás kezdődik.)

Feri: Fiúk, én is pofonütöttem egy nagy darab disznósajtot! Akkora, mint a két öklöm!
Jancsi: Majd megfogy Braziliáig!
Pista: Te, vizet ki hozott?
Feri: Én hoztam termoszban!
Pista: Add csak ide!

(Feri küszködik a termosz lekapcsolásával.)

Feri: Az ördög vigye el, de erősen jár! Na végre! Igyál Tigris, jó friss embervér!

(Nevetnek, Pista hosszan, kortyogva iszik.)

Jancsi: Te, ne húzd mind ki, tán nekünk is hagynál?
(Átveszi a termoszt, maga is iszik s aztán Ferinek nyujtja.)
Feri (meglötyögteti): A torkotok ámmenit, de kihúztátok!
Pista (feláll s három almát vesz elő a hátizsákjából): Hogy is mondja Toldiban Arany az öreg Benczéről? *(Mind a hárman egyszerre.)* Végül két almával a módját megadja!
Pista: Mi is adjuk meg! *(Középre teszi a három almát. Mindenik felveszi s hámozni kezdi a magáét.)*
Jancsi: Egy hét múlva aztán jó lesz nekünk a banán, a datolya, meg a narancs is, úgy-e, gyerekek?

(A bokrok megett cserkészek kezdenek halkan beszélni.)

Feri: Hej, fiúk, mi lehet most Braziliában? Tél, vagy nyár?
Pista: Szamár, hiszen ott soha sincs tél!
Cserkészparancsnok (a bokrok mögül): Te, Balázs, arra menj. Én majd itt nézek szét. *(A közönség hallja, a fiúk — a saját lármájuktól — nem. De a Pista végszava után a fiúk is felfigyelnek.)*
Jancsi: Hallga! . . . Mintha hangokat hallanék!
Pista: Csakugyan! *(Hirtelen eloltják a zseblámpát. A kunyhóban sötétség, csend.)*

(Balázs, cserkész a jobb sarokban kilép a bokrok közül, a földön és a jobboldali bokrokon végigvezeti zseblámpája fényét és a mögötte jövő cserkészekhez szól.)

Balázs: Itt láttam az előbb világosságot! . . . Itt kell lenni valakinek!

(A nézőtéren át, a baloldal felé vezeti lámpáját, végre a kunyhóra esik a fény.)

Balázs: Itt van ni! Ugy-e mondtam! . . . Biztosra veszem, hogy itt vannak! *(Visszafordul a bokrok felé, szája elé tartva kezét.)* Halló!!! Parancsnok úr! Halló!!!

(A jobboldali bokrok közül 8 cserkész bukkan elő, köztük a parancsnok, egy tanár. A fiúk benn a kunyhóban halálos csendben lapulnak.)

Parancsnok: Halló! Mi az! Balázs fiam!
Balázs (a parancsnok elé lép): Parancsnok úrnak tisztelettel jelentem: ebben a kunyhóban még az előbb fényt láttunk, azt hiszem, itt rejtőzködnek a fiúk.
Parancsnok: Mindjárt meglátjuk! Világíts csak! *(A parancsnok a kunyhó bejáratától balra áll s befelé néz.)*
Parancsnok: Tartsd csak ide a lámpát! *(Ugyanakkor felgyujthatók a vezetéken lévő fehér lámpák.)*

(Balázs a kunyhó bejárata előtt jobbra állva szemben a parancsnokkal, bevilágít a kunyhóba. A többi cserkész Balázs mögött marad.)

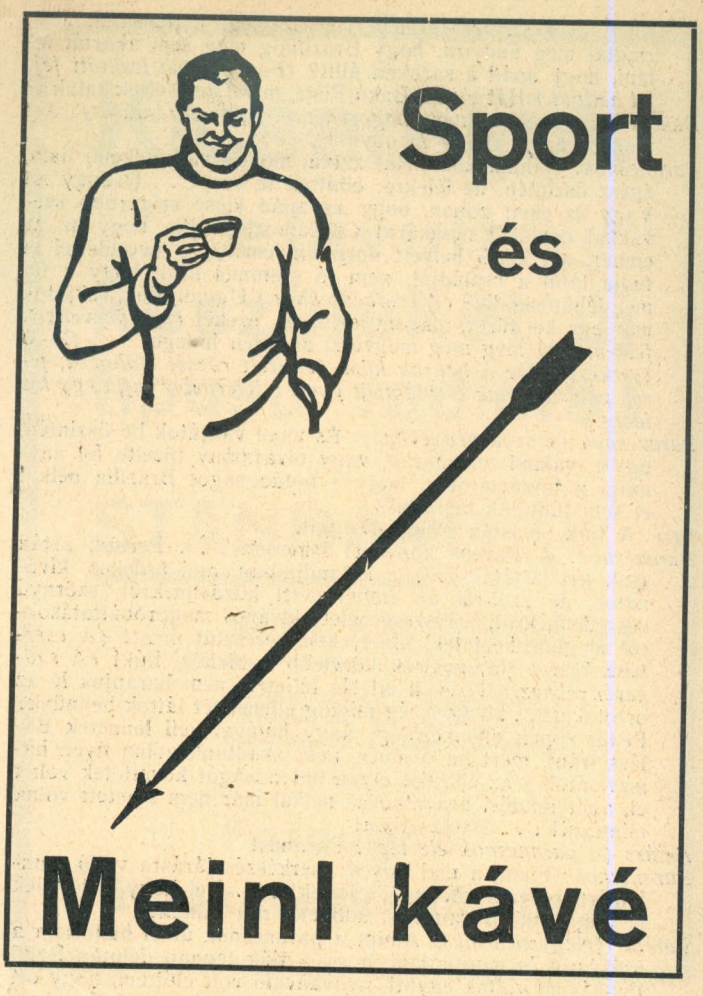
Parancsnok (meglátva benn a három fiút): Hát persze, hogy itt vannak! . . . Mind a hárman!! . . . Na, Bakó fiam, gyerünk csak kifelé! . . .

(A cserkészek kíváncsian leskelődnek be, különben igen fegyelmezetten viselkednek.)

(Csend. A három fiú összebujt. Egyik se mozdul.)

Parancsnok: Na, fiúk, ne komédiázzatok! . . . Gyertek ki!

(Semmi válasz.)

Hát arra akartok kényszeríteni, hogy kicipeltesselek benneteket?! Na, gyerünk kifelé!

(A fiúk lesütött szemmel, leverten, szégyenkezve jönnek elő. Balról a parancsnok, jobbról a cserkészek közrefogják őket. Félkör alakul. A parancsnok a több oldalról lámpafénybe került szökevényeket mosolyogva, érdeklődéssel szemléli.)

Parancsnok: Revolver! . . . Kés! . . . Balta! . . . Hm . . . Pompás! . . . Igazán nagyszerűen fel vagytok szerelve! . . . Csak nem rablóbandát akartok alakítani?

(A fiúk dacosan hallgatnak. Ráncolt homlok, földresütött szem. Egymásfelé, a parancsnoktól kissé elfordulnak.)

Parancsnok: Persze, hallgattok . . . haragusztok ránk, hogy megakadályoztunk benneteket a tervetek kivitelében! . . . Na, majd másképpen is fogtok még érezni és gondolkozni!
Jancsi (dacosan): Mi nem akartunk rablók lenni!
Parancsnok: Hát akkor mi az ördögnek nálatok ez a sok gyilkos szerszám?
Feri (szipogva): Braziliába akartunk menni!
Parancsnok: Micsoda, te! . . . Braziliába . . . De hogyan?
Feri: Repülőgépen!
Parancsnok: Ahá, most már értem, miért ütöttetek éppen itt tanyát! . . . Ugy-e, repülőgépet innen *(a hangár felé mutat)* akartatok szerezni?

(Hallgatás.)

Parancsnok (tünödve): Csacsi gyerekek! . . . *(A cserkészekhez.)* Látjátok, fiúk, mire vezet a tudatlansággal párosuló kalandvágy! Mert ne gondoljátok, hogy a rovás következkezményei miatt való félelem pattantotta ki ezt a tervet! . . . Dehogy is! Ezt csak úgy bebeszélték maguknak! Mondhatnám, szinte kaptak rajta, hogy régen főzött tervük kivitelébe behajtsa őket! *(A szökevényekhez.)* Vagy Darvas János, neked kellett volna annyira félned a szüleidtől?
Jancsi: Azt mondta édesapám, hogy kivesz az iskolából és laboránsnak ad, ha rovást hozok haza! . . .
Parancsnok: Máskor még sohasem ijesztett ilyesmivel?
Jancsi (kelletlenül): De . . . igen.
Parancsnok: Na látod, még se vett ki, még se adott laboránsnak! Éppen most kellett annyira megijedned tőle! . . . Nem gondoltál rá, hogy a szegény, gyenge szervezetű édesanyádat sírba viszed ezzel a szamárkodással? *(Jancsi lehajtja a*

fejét és a szemét törüli.) Te, Czeglédi fiam, talán attól riadtál meg annyira, hogy Braziliáig meg sem akartál állani, hogy apád a sarokba állít? *(Feri szintén lesütött fejjel hallgat.)* Hát téged, Bakó Pista, mivel ijesztettek halálra?

Bakó Pista (a földre néz, mogorva arc, egy vállrándítás): Azt mondta apám, hogy megnyúz!

Parancsnok: Hahahahaha! Hát aztán, mondd meg nekem, fiam, egész őszintén, de lélekre: elhitted te ezt! . . . Dehogy is! Vagy az esett zokon, hogy az apád kissé szigorúbb szavakkal ösztökél munkára! Csodálkozol rajta, hogy az az ember, aki kettő helyett dolgozik, csakhogy becsülettel el tudja látni a családját, nem jó szemmel nézi, hogy a fia meg léhűtősködik? *(A cserkészekhez.)* Ugyan, fiúk, rakjatok már egy kis tüzet, magam is fázom, ezeket *(a szökevények felé mutat)* meg még megveszi az Isten hidege! . . . *(2—3 cserkész előre a bokrok közé készített rőzsét előhozza, piros papirt, benne zseblámpát gyujt s letérdelve fujja egy kis ideig.)*

Parancsnok (a szökevényekhez): És most valljátok be őszintén, úgy-e, valami mozidarab, vagy olvasmány tüzelte fel annyira a fantáziátokat, hogy a boldogságot Brazilia nélkül el sem tudjátok képzelni?

Feri: A fiúk olvasták Dsiggi-Dsiggit.

Parancsnok: A Parcus könyvét! Ismerem . . . Persze, aztán csak azt láttátok meg a kalandjaiban, ami érdekes, kívánatos, de azokról az emberfeletti küzdelmekről, szörnyű veszedelmekről, vasszervezetet kívánó megpróbáltatásokról megfeledkeztetek, amelyeken keresztül ment! *(A cserkészekhez.)* Na, gyertek közelebb a tűzhöz, fiúk! *(A szökevényekhez.)* Ti is, ti is! Ne féljetek, nem harapjuk le az orrotokat! . . . Vagy még mindig ellenséget láttok bennünk? Pedig éppen ellenkezőleg: nagy hálával kell lennetek Balázs iránt, mert ha ő nincs, nem akadtunk volna ilyen hamar rátok s az éjszaka olyan bolondságot követtetek volna el, amit rendőri beavatkozás nélkül már nem lehetett volna elintézni! . . . Balázs fiam!

Balázs (a parancsnok elé lép): Parancs!

Parancsnok: Fiam, a mai ügyes, cserkészészjárásra való munkádért nyilvánosan megdicsérlek! . . . De, hogy a többiek is tudják miről van szó: add elő, mit csináltál.

Balázs (felegyenesedik): Amint a parancsnok úrtól hallottam a szökésről és megtudtam, hogy a fiúk tegnap délután Bakó Pistáéknál voltak együtt, nyilvánvaló volt előttem, hogy ott és akkor határoztak végérvényesen. A parancsnok úr engedelmével azonnal Bakóékhoz siettem. Biztosra vettem, hogy valami útbaigaztió nyomra találok. A Pista anyja elmondta, hogy aznap délután egy térképet nézegettek a fiúk. Előkerestük, benne volt Szeged térképe is. Csak egy tekintetet kellett rávetnem, már is tisztába voltam vele, hogy hova mentek: piros ceruzával volt megjelölve az út egészen eddig a pontig. Azonnal jelentettem a parancsnok úrnak. Ezen az úton indultunk neki a keresésnek s hogy a feltevés nem volt helytelen: ime az eredmény mutatja.

Parancsnok: Az eredmény, amely megmentette ezeket az álmodozókat attól, hogy dutyiba kerüljenek! . . . Mondhatom *(a szökevényekhez)* nagy csacsik vagytok, fiúk; hozzátok képest Don Quijote józan üzletember! . . . *(Hozzájuk lép, kiveszi a Feri revolverét, nézi).* Ezzel akartatok ti tigrisre vadászni?! Te, fiam, ezt fel se lehet húzni! Melyik múzeumból loptad? Már igazán érdekel, mi mindent akartatok vinni magatokkal! . . . *(Vizsgálja a felszerelést. A benzines üvegre.)* Mi van ezekben?

Pista: Benzin.

Parancsnok: Ha, ha, ha, ha, ha! Hát két üveg benzinnel akartatok ki, Braziliáig repülni! Te, én azt hiszem, nektek halvány fogalmatok sincs arról, hogy hol van Brazilia? *(Egy cserkészhez.)* Orbán fiam *(Orbán előlép, tiszteleg),* tégy csak egy kis goromba számitást, hogy egy közepes nagyságú repülőgépnek mi volna odáig a benzinfogyasztása! . . .

Orbán: Igenis, parancsnok úr! *(Orbán a nézőtér felé fordulva noteszt, ceruzát vesz elő, számol.)*

Parancsnok (tovább folytatja a vizsgálgatást. A kötélre): Hát ez mi?

Feri: Lasszó!!

Parancsnok: Nagyszerű! *(A flitox fuvót a kezébe véve.)* És ezzel, mit akartatok?

Pista: A Lacienda mérges legyeit kipusztítani!

Parancsnok: Egy üveg flitox-szal! . . . Hm . . . Egy pohár vízzel egy csordát megitatni.

Orbán (tiszteleg): Parancsnok úrnak tisztelettel jelentem, Brazilia légvonalban kb. 12.000 km tőlünk. Ha egy repülőgép benzinfogyasztását 100 km-enkint 20 kilónak vesszük, akkor erre az útra cirka 2400 kg-ra volna szükség. *(Tiszteleg, visszalép a cserkészek közé.)*

Parancsnok: Halljátok? . . . Aztán, ha ilyen kevés a benzinetek, hát pénzetek van-e elég? Mennyi van összesen?

Jancsi: 8 pengő 46 fillér!

Parancsnok: Hű, a kutyafáját! . . . Ez aztán igen . . . Látjátok, látjátok, mire vezet az, ha az ember nem teszi meg azt, amit nálunk már a 3 hónapos farkaskölyök is elsőrangú életszabálynak ismer, hogy: semmihez se fogjunk hozzá, mielőtt végig nem gondoljuk. Aztán, fiaim, ez egy magyar fiú kötelessége a hazájával szemben? Menekülni tőle, ha munkás életet követel? Ejnye, ejnye! *(A cserkészekhez.)* Na, de fiúk, szedelőzködjünk, telik az idő s holnap is nap lesz. Oltsátok el a tüzet s aztán menjünk. *(A cserkészek, mintha széttaposnák a tüzet, 1—2 kiviszi a rőzsét. A szökevények még mindig lehorgasztott fejjel állanak.)*

Parancsnok (a szökevényekhez): Fel a fejjel, fiúk! . . . A tévedés csak akkor válik bűnné, ha kitart mellette az ember. Remélem, magatok is beláttátok, mekkora tévedésbe estetek s iparkodni fogtok kigázolni belőle! . . . Látjátok, fiaim, ha azt a sok lelki gyötrődést, amelyet a bukástól, büntetéstől való félelmetekben álltatok ki; ha azt az akaraterőt, amelyet tervetek keresztülvitelébe fektettetek bele, tanulással váltottátok volna fel: úgy-e, semmi bajotok sem volna?! De azért nem kell csüggedni. Ha igéretet tesztek itt nekem, hogy felhagytok az efféle bolondozásokkal s komoly munkával igyekeztek jóvá tenni a mulasztásaitokat: magam foglak benneteket hazavinni . . . Ne féljetek, bocsánatot fogtok kapni . . . De aztán, fiúk, a becsület úgy hozza magával, hogy újabb sebet ne ejtsetek szegény szüleitek megvérzett szívén! . . .

(A fiúk magukba szallva, bűnbánóan hallgatnak, majd sorban a parancsnok elé lépnek.)

Pista: Tanár úr kérem, én belátom, hogy hibás vagyok *(sirásra szipogva),* tessék megbocsátani, . . . megigérem . . . hogy ezentúl rendesen fogok viselkedni! . . . *(A parancsnok kezet nyujt neki).*

Jancsi, Feri (közelebb lépnek): Tanár úr kérem, mi is igéretet teszünk, hogy megjavulunk! *(A parancsnok velük is kezet fog.)*

Parancsnok: Na, látjátok! . . . Hanem jól jegyezzétek meg: Ember teszen fogadást, eb, aki nem állja! . . .

Parancsnok (a cserkészekhez): Fiúk, a cserkészinduló mellett kísérjük haza három megtalált társatokat.

1. örsvezető: 1-sö örs sorakozz! *(Azután.)* Indulj! *(Utána kezdeni: „Fiúk fel a fejjel" . . .)*

A cserkészcsapat utan a három fiú, utánuk a parancsnok kivonulnak jobbra kis lépésekkel. A szinfal mögött lassan elhalkitják az éneket; ennek végénél

függöny le!

Cserkészeknek
Leventéknek
Sportköröknek

„Turul" mentőtáska ... I. P 25·—
Vászon behuzattal, válszíjjal II. P 14·—
„Turul" mentődoboz ... P 2·50
Kapható a Cserkészboltban és minden gyógytárban.
Készíti: **„Turul" Kötszergyár Bpest,** II., Erőd-utca 1—3.

A
Cserkészszövetség Központja
elismeri, hogy már évek óta a legszebb eredménnyel használja a
GESTETNER-készüléket.
Azon állítja elő — minimális költséggel — összes körleveleit, nyomtatványait, meghívóit, értesítéseit stb. Ezért minden csapatjának, valamint egyéb egyesületeknek
a GESTETNER-KÉSZÜLÉK használatát
(KIZÁRÓLAGOS KÉPVISELETE:
BUDAPEST, V., BÁLVÁNY-U. 24.)
a legmelegebben ajánlhatja.
A Magyar Cserkészszövetség.

BESZÁMOLÓ AZ „ANYÁK NAPJA" ALKALMÁVAL KITŰZÖTT PÁLYÁZATUNKRÓL.

A legkülönbözőbb formában, a legkülönbözőbb koruaktól érkeztek dolgozatok. Naplórészletek, születésnapi-, tábori levél, fohász az elköltözött édesanyához, vers, novella alakjában számos szép írást kaptunk.

Igaz örömmel töltött el bennünket ezeknek a leveleknek az olvasása. Ennyi csodálatot, ragaszkodást, ennyi tiszteletet a legdrágább: az édesanya iránt, ennyi imádságot néhány sorban — csak igaz szívből, őszintén fakadó szeretet tudhatott teremni.

Első díjjal (6 P) jutalmazzuk *Krémer János: „Édesanyámnak"* című versét. Nagyon szép gondolatot közöl, határozottan ügyes formában, jó előadó készséggel. Költeménye, bár verstani szempontból nem ment néhány kisebb zökkenőtől, mégis a legközvetlenebb, legkedvesebb valamennyi írás között.

Lám Károly (911. sz. Szent Imre cs.) egy szomorú, megtörtént háborús történetet mond el novella formájában, mégis röviden, helyenkint szinte megkapó drámai rövidséggel. Ennél szebb és mélyebb értelmű megvilágítását az anyai szeretetnek már nem is adhatta volna. Az anyai szeretetnek legfőbb jellemző motívumát rajzolja meg akkor, mikor elénk tárja a fiáért életét is feláldozni kész s a fiáért imádkozó, szenvedő anyát. Egyszerű történetével, könnyed leírásával jobban megéreztette az anyai szeretetet, mintha áriákat zengedezett volna róla. Övé a második díj (5 P).

Ifj. Kuchárik József (202. sz. Örvénykő cs.) ugyancsak versben, kedves sorokban mondja el azt az édesanyáról, amit mások prózában is csak oly nehezen, vagy oly erőltetve tudnak elmondani. Hálaszavai őszinte lélekből fakadnak. Harmadik díjjal jutalmazzuk (3 P).

Még egy negyedik díjat (2 P) is adunk ki és pedig *Somanek Lajosnak*, a 293. sz. Szent Kapisztrán cs. tagjának, akinek szép levelét csak meghatódottsággal lehet végigolvasni.

Mit mondjunk a többiről, hiszen mind jó, szép, derék munka volt.

Sudár Dezső és „Daloló" egyaránt kitünő írást küldtek be. Utóbbi sokhelyütt költőien szárnyaló, csak kissé talán túl érzelgős. — Kedves, közvetlen, mesterkéletlen igazi levélformában írtak: „Kámy", Oravecz Lajos, 928. sz. „Erő" cs. Lókody Sándor, Debrecen. Dicséret illeti még Hegedüs László 44. sz. és Turcsek László 35. sz. cserkészt.

Magyarország katolikus kézben lévő *egyetlen* posztógyárának gyapjúszövetei — minden három méteren — e törvényes védjegyről ismerhetők fel:

TRUNKHAHN

= POSZTÓGYÁR ÉS RUHAGYÁR RT. =

BUDAPEST, I., LENKE-ÚT 117.

KÜLÖNLEGESEN KÉSZÍT:

Reverenda- és papi öltöny-szöveteket, szerzetesi és apácarendi gyapjúszöveteket, gyapjútakarókat, *uradalmi* személyzeti posztókat és egyenruhákat, továbbá *fiú-* és *leány*-egyenruhákat, internátusok, egyesületek és kongregációk részére, ***első kézből, tiszta gyapjúból, tartós minőségben, közvetlen gyári áron.***

Kicseréljük elavult készülékét új típusú rádióra!

STANDARD VILLAMOSSÁGI RÉSZV.-TÁRS.

Forduljon rádiókereskedőjéhez!

KÉRDÉS—FELELET-JÁTÉK.

Kik azok, akik pontosan meg tudnak felelni a következő kérdésekre?

1. Melyik Magyarország leghidegebb pontja?
2. Hol van a sírja Körösi Csoma Sándornak?
3. Ki használta először a kis címert mai alakjában?
4. Milyen hágókon vezet át a Kárpátokon vasút a szomszéd országokba?
5. Magyar szempontból miért fontos számunkra Aachen városa?
6. Melyik Csonkamagyarország tíz legnagyobb városa?
7. Hányféle kimjátékot ismersz?
8. Melyek Csonkamagyarország legutóbb felfedezett cseppkőbarlangjai?

Beeküldési határidő: június 20. A legpontosabban válaszolók között 5, 3 és 2 P-t sorsolunk ki.

Balatoni táborozó cserkészek!

Ezúton közlöm a Táborparancsnoksággal, hogy az idén a Balaton körül táborozó leventéket, valamint a szállodásokat és penziósokat én látom el élelemmel. Minden héten csütörtökön és vasárnap saját autómmal a megrendelt árut oda helyszínre szállítom s ezzel kapcsolatban az ott táborozó cserkészek élelmezését is vállalom.

Nálam beszerezhetők: hús, kenyér kivételével minden szükséges élelmiszer.

Fűszer- és szárazfőzelék, gyümölcsízek. — Tojásos tészta és tarhonya garantált vegyvizsgálva. — Zöldfőzelék, borsó, bab, tök, karfiol stb. — Gyümölcs, barack, körte, alma, dinnye. — Disznózsír, szalonna, kolbász, sajt és liptói túró.

Igy a cserkésztáboroknak az ottani napi helyi árakból, *só, cukor* kivételével, 15—20%-kal olcsóbb árat biztosítok.

Megbízást kérve, tisztelettel

OCSIPA LÁSZLÓ

katonai és kórházi szállító.

Székesfehérvár, Simor-utca 6. (Búzapiac.) — Telefon: 427

A Cserkészbolt B) csoport XI. pályázatának díjnyertes munkája.

HÁRY JÁNOS UNOKÁJA.

Ki Jamboree-t is megjárta,
Háry János unokája,
Mesélni kezd otthonunkban,
Mi történt ott Angliában:
„Olyan sár volt ottan testvér,
Ha meglátnád, hülne a vér!
Csizmát, cipőt ott marasztott,
S csak egy volt, mi nem maradt ott:
Az *én* cipőm, az ántidat!"
Prüsszent erre nem egy, nem hat,
Prüsszent erre egész csapat.

Háry János kezdi újra,
Bőven árad szája, szója,
Ámul is ám minden cserkész:
Ez már igen! Ez azt' nagy ész!
Fölverve már minden sátor,
„Készen áll az egész tábor,
Zászlórúd volt csak mi nem állt,
Nyomták huszan, de ellentállt!
Odaállt még harminc-negyven,
De biz' nem ment még akkor sem!
No hát, adta zászlórúdja!
Énnékem kell lépnem oda?!
Odaléptem — megragadtam
Félkézzel fölállítottam!"
Prüsszent erre nem egy, nem hat,
Prüsszent erre egész csapat.

Föl se veszi, tovább mesél:
„De ez csodásb mindezeknél:
Hazafelé jövésünkben
Egyet mondtunk beszédünkben,
Egyről a dal meg a nóta.
— Ez volt a legjobb pajtásunk —
Mindenfelé ilyet hallunk,
— Őrzött minket, óvott minket,
Anyuskánknak is megvédett!"
. . . Mi ez, mi ez? — kérdi nagyja,
Zsibongva szól az apraja . . .
„Cserkészboltunk legjobb tárgya:
A *Jamboree-harisnya!*"
Egész csapat töprenkedik,
Fejet vakar, gondolkozik,
Prüsszenteni egyik sem mer,
Mert ha teszi, barackot nyer.
S megszólal egy, ki *Tamás* volt:
„Most az egyszer igazat szólt!"

Csizmarik Károly
7. Verbőczy cs.-cs.

TAVASZI DAL.

Azt szeretném, ha dalomban
A friss tavasz mosolyogna,
Hogyha benne lenne a föld
Minden huncut színe, bokra.

Azt szeretném, ha dalomban
A napsugár énekelne
És a tavasz víg egének
Színe, bája lenne.

Ha benn' lenne a nyargaló,
Kósza szellő muzsikája,
Benn lenne a rügyező ág
Első álma, friss hajtása.

Azt szeretném, ha dalomban
Templomharang csilingelne
S hálát adna a tavaszért,
A sok jóért az Istennek.

Zajai Béla.

KÖNYVISMERTETÉS

Mikszáth Kálmán: **A két koldusdiák.** (Révai-kiadás.) Ki ne olvasta volna, vagy legalább is melyiktek ne hallott volna Mikszáthnak erről a remekbe készült, bájos kis regényéről. Olyan könyv ez, amelyet a May-könyvek után első regényeként olvashat a kis diák, de amelyet szívesen lapoz végig az is, aki már végigolvasta a regényirodalom minden kiváló termékét. Olvasása nemcsak gyönyörködtet, de csodát is mível veled. Magával ragad s te nem tudod, hol vagy, mi történik veled, csak éled a regény kedves világát. Hogyne volna szép és lebilincselő, mikor két kis árva, debreceni parasztfiúról, kisdiákról szól, akik elindulnak megharcolni az élet nagy küzdelmét s hogyne volna lelkesítő, mikor az egyik része a legromantikusabb magyar hadi-korban játszódik: Rákóczi idejében, Bercsényi táborában.

A két kis árva koldusdiák: Veres Pista és Laci, a debreceni híres kollégiumban és Dobos néni kosztján nő nagy legénnyé. De a sors kegyetlen hozzájuk, innen is el kell menniök s a két árva bujdosó csak egy kincset visz magával: a szilárd akarást, hogy ők nemessé legyenek. Lacit a szerencse vezeti s Apaffy udvarában nemességet és nagy kincset is szerez magának, ez utóbbi azonban hamar elúszik s ő ekkor elindul felkeresi bátyját, aki közben kuruc fogságba jutott. Pistát egy ártatlan kis csellel kiszabadítja, azután más kuruccsapatban tovább harcolnak vitézül, mígnem új fogság veszedelme elől át nem pártolnak a labancokhoz. Itt fogja el Pistát nevelőapjuk, Dobos bácsi, aki átadja az „árulót" Bercsényinek, de egyben kegyelemért könyörög. Most az egyszer azonban nincs kegyelem. Már áll a bitófa, mikor Laci beismerő szavaira kitünik a félreértés, Pista teljes ártatlansága; a fejedelem megkegyelmez neki, sőt kárpótlásul és jutalmul nemesi rangra emelve őket, betetőzi a vitéz és sokat szenvedett két dalia boldogságát azzal, hogy megszerzi nékik szívük választottját.

Ez a rövid tartalma ennek a bájos olvasmánynak. De mit mond egy Mikszáth-regény rövid összefoglalása, mikor annak minden sora, minden szava egy-egy új érdekesség, új szépség. Ezt a könyvet el kell olvasnia minden magyar ifjúnak, kis diáknak. Maga a könyv most legutóbb Révai-kiadásban jelent meg, gyönyörű szép külső alakban, Zádor Istvánnak remekbe készült, díjnyertes, művészi illusztrációival és festményeivel díszítve. (*F. K.*)

Levente. A Szent Imre jubileumi év alkalmából az Országos Testnevelési Tanács III. szakbizottságának kiadásában megjelenő „Levente" igen gazdag és tanulságos tartalommal jelent meg. A vezércikket dr. Hász István tábori püspök írta. Dr. Hóka Imre, dr. Ackermann Kálmán, dr. Posgay Károly, dr. Radványi Kálmán, dr. Siklóssy László, dr. Erdélyi Gyula és még sok más kiváló szakember érdekes cikkét hozza a lap. Külön része a lapnak a Szent Imre Tábortűz programmja és anyaga, kottamellékletekkel — Levente-hírek és könyvismertetések egészítik ki ezt a gyönyörű Levente-számot, melyből az olvasó megismerheti Szent Imrét és korát s megtanulhatja megbecsülni a keresztény és pogány világnézet harcában küzködő eleinket és erőt meríthet a szebb jövőért folyó új magyar munkához. A lap ára 1 P. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Budapest, V., Nádor-u. 30. I. e.

A csehszlovák köztársaság belügyminiszteriuma hivatalosan közölte a Szövetséggel, hogy magyar cserkészek álló, vagy mozgó táborozását Csehszlovákia területén nem tartja kívánatosnak.

Az osztrák kath. cserkészszövetség steierországi kerülete jún. 8-án kerületi zászlót szentel Grázban. Ezen az ünnepségen a magyar cserkészetet dr. Major és dr. Molnár országos főtitkárok fogják képviselni.

Rothermere lord egy újabb adománnyal lepte meg a magyar cserkészeket, amennyiben egy embernagyságú bőrlabdával lepte meg őket, amilyen a Jamboreen is volt és amelyet Push-ball-nak neveznek. A labda első szereplése a III. cserkészkerület jubiláris ünnepségén lesz.

A belga Jamboree további részleteit az alábbiakban közöljük: Indulás Budapestről aug. 2-án 16·30 órakor, érkezés Frankfurt am Main-ba aug. 3-án 15·54 órakor, indulás onnan aug. 4-én 11·38 órakor, érkezés Kölnbe aznap 15·25 órakor, indulás onnan aug. 5-én 6·42 órakor, érkezés Liège-be 8·40 órakor. Ugyanaznap van a tábor ünnepélyes megnyitása. Másnap a kiállítás megtekintése, este a vezetők értekezlete. Aug. 7. Gyárlátogatás, bemutatások. Aug. 8. Kirándulás Spaa-ba. Aug. 9. Látogatás a városban és a kiállításon. Este tábortűz a kiállítás területén. Aug. 10. Istentiszteletek, hivatalos bemutatások a kiállításban. Aug. 11. Kirándulás Brüsszelbe. Aug. 12. Gyárlátogatás. Este csapattábortüzek. Aug. 13. Kirándulás az Ardenne hegységbe, Han Rochefort stb. Aug. 14. Látogatás a hadügyi múzeumban, városban. Tábortűz a kiállításon. Aug. 15. Játékok, kirándulás Vise-be, este tüzijáték a kiállításon. Aug. 16. Kirándulás Antverpenbe. Aug 17. Záróünnepségek. Aug. 18. 8·13 órakor indulás Lüttichből. 20·02 órakor érkezés Nürnbergbe. Onnan indulás 19-én 20·20 órakor. Érkezés Budapestre 20-án 13·10 órakor. Költségek előreláthatólag fejenként 170·— pengő körül fognak mozogni, de ennek az összegnek a végleges megállapítása még a német vasuti kedvezmények mértékétől függ.

Az Eszperantó cserkészujság magyar cikkeket kér! A cserkész Eszperantista Szövetség hivatalos folyóirata, a Párizsban megjelenő *Skolta Heroldó*, melyet Georges Ramboux katholikus lelkész, cserkesztenitó, szerkesztő (címe: 22. Cours Albert Ier, Paris VIII.), kéri a magyar cserkészeket, hogy küldjenek a lap számára a magyar cserkészéletről és szokásokról érdekes rövid, eszperantó nyelven írt cikkeket. A lapot a Cserkész Eszperantó Szövetség tagjai ingyen kapják. (Évi tagdíj: P 4·—, beküldhető: D. H. Davis, 23 East Dulwich Grove, London S. E. 22. címre!)

A Magyar Cserkész vizi száma.

Mint minden esztendőben, úgy az idén is valami egészen eredeti s hisszük, hogy nagyon óhajtott munkával kedveskedünk olvasóinknak. Következő kettős számunkat teljes egészében a vizicserkészetnek szenteljük. Írni akarunk mindenféle vonatkozásban a vízről, már amennyire az a cserkészt, kiváltképpen a vizicserkészt érdekli. Eddig is igen sok kitűnő cikkünk van kiváló szakemberektől, de még e hó 10-ig szívesen fogadunk e tárgykörbe illő cikkeket, úgyszintén ötleteket. Szívesen válaszolunk viziszámunkban minden, a vizi-élettel kapcsolatos kérdésre. De siessetek a kérdésekkel! Lehetőleg még a napokban adjátok fel kérdezgető leveleiteket, mert a fontosabb témákat esetleg nagyobb cikk keretében fejtjük ki. A viziszám minden valószínűség szerint június hó 20 táján jelenik meg.

Pünkösdkor Isaszegen találkoznak az Ichthys-cserkészek. Szeretettel és örömmel értesítjük cserkésztestvéreinket, hogy az ezidei Ichthys-tábor ismét a kies és történelmi nevezetességű isaszegi erdőben lesz. A Szent Lélek kitöltetésének ünnepét ünnepeljük minél nagyobb közösségben. Jöjjetek el tehát, evangéliumi cserkészetet élők, minél többen! — A régi résztvevők csapatonkint kapnak értesítést, új érdeklődők közvetlenül forduljanak levélben az idei táborparancsnokhoz: Hilscher Zoltán dr. tanár, cserkésztiszt, Budapest, IX., Boráros-tér 6. II. 6.

A cserkész (tiszti, öregcserkész) fényképes igazolványok a kerékpárosok személyazonosságának igazolására alkalmasak. (M. kir. B. m. 123.336/1930.—VIII. sz. rendelete.)

Készen áll az új mátrai menedékház. A Magyar Turista Egyesület gyöngyösi osztálya Csonkamagyarország legmagasabb csúcsának, a Kékesnek oldalában új menedékházat építtetett. A gyönyörű székelystílusú egyemeletes épület 715 m magasságban fekszik, 14 kilométerre Gyöngyöstől, pontosan a Gyöngyös—parádi műút közepén. Egyelőre 120 ágyas berendezésű, van fürdőszobája, telefonja, rádiója, a fényképészek számára sötétkamrája és kitűnő vendéglője. Az avatási ünnepélyt 9-én, Pünkösd hétfőjén, délelőtt 11 órakor tartják meg.

Hollandiában lesznek ez évben a nemzetközi esperanto tanfolyamok. 1929-ben, Budapest városa rendezésében Cseh Andor tanította a saját világhírű módszerével tizenkét ország kiküldötteit, 1930-ra pedig Arnhem holland város szerezte meg a rendezés jogát, ahol a tanfolyamok július 17—29-e között lesznek. Érdeklődők: Pedagógia Esperanto Curso, J. Isbrücker, Haag Ostduinlaan 32. címre írjanak, Hollandiába.

Hogyan készítik a „tarhót"? Szeretnők megtudni, hogyan készül a „tarhó", ahogyan az Alföldön az oltással készült aludttejet hívják. (Idegen szóval: Joghurt.) Irjátok meg, a Ti vidéketeken hogyan készítik úgy ezt, mint a hozzá szükséges oltóanyagot (ojtóanyag). Ugy írjátok le, hogy azután magunk is el tudjuk készíteni!

Kosch Béla, a Magyar Cserkész felelős kiadója, a Magyar Cserkészszövetség gazdasági főtitkára, május 28-án vezette oltárhoz a városligeti jaáki-kápolnában Mosshammer Vilmát.

Szukováthy Imre dr. elnök kitüntetése. A Kormányzó Ur Őfőméltósága Szukováthy Imre dr.-t, az I. kerület elnökét egészségügyi főtanácsosnak nevezte ki.

Természetrajzi koholmányok. Érdekes cikk jelent meg ilyen címmel „A Természet" című folyóirat legutolsó számában Gaál István dr. tollából. Általánosan elterjedt természetrajzi tévedés pl. az, hogy a jó gombát arról lehet megismerni, hogy húsa töréskor nem változtatja meg a színét. Már pedig a fátyolos tinórú gomba húsa azonnal megkékül és mégis ehető, a légyölő galóca pedig fehér marad és mégis nagyon mérges. Sokan a pöfeteg gombát igen mérgesnek tartják, pedig fiatal korukban jóízűek és ehetők, az pedig, hogy a belőlük kiszálló barna por (a spórák) a szembe jutva megvakítanak, súlyos tévedés. Érdekes hiedelem az is, hogy a napraforgó virága állandóan nyomon követi a nap járását. Már pedig, aki csak egyszer is látott napraforgót, az tudja, hogy annak virágai bizony a szélrózsa minden irányába fordulnak, nemcsak a nap felé. Szabálynak látszik azonban az, hogy a tányér mindig a szabad térség felé tekint. Az érdekes szám pompás fényképek kíséretében beszámol a budapesti Állatkert legújabb eseményeiről is.

A tábori esték hangulatosabbá tétele nemcsak a tábortűz vezetőnek, de a szakácsoknak is sok gondot okoz. Hogy egy jóízű tea mennyire felmelegíti a hangulatot, azt mondanunk sem kell. A törökök évszázados gyakorlata és a vasárnap délután kávé-délutánra összeülő nénikék mindezek dacára amellett tanuskodnak, hogy sokkal meghittebbé, kedvesebbé teszi a hangulatot egy csésze párolgó kávé. Hogy igaz-e ez, azt fogják kipróbálni az idei táborok szakácsai és hogy a kávé íze és zamata biztosítva legyen, kizárólag Franck Enrilo kávét fognak használni. Amelyik szakácsnak sikerült ezt a mindenképpen előnyös újítást bevezetnie, az írja meg a tábor végén a Gazdasági Hivatalnak.

Pályázat! Magyar Ifjúság! Közelg a nagy vakáció! Olvassátok magyar nagyjaink műveit, régieket és újakat és jegyezzetek! Irjátok ki az állat iránti szeretet és könyörület felébresztésére és ébrentartására alkalmas pár szót, pár sort. Citátumok kellenek! Minél többet gyüjtsetek! Minden ilyen idézet mellé írjátok oda a forrást is, a helynek pontos megjelölésével. A gyüjtött idézeteket küldjétek be alanti címre *ez év szeptember 15-ig,* levélben, vagy levelezőlapon. A legszorgalmasabb tíz gyüjtőnek egyenkint egy-egy nemes tartalmú könyvet küldünk ajándékul. Azonkívül: annak, aki a legtöbb alkalmas magyar idézetet küldi be, a könyvön kívül küldünk egy húsz koronás aranyat, az utána következőnek pedig, a könyvön kívül egy tíz koronás aranyat.

Számítunk a magyar kultúrát szolgáló állatvédelmi propagandánknál a ti munkátokra is, a ti minden szépért, jóért és nemesért hevülő lelkületetekre! Üdvözlünk Téged Magyar Ifjúság! Budapesten, 1930 május 18-án. *Az „Állatvédők Világszövetsége Magyar Osztálya."* (Budapest, IV., Veres Pálné-u. 30.)

Vigyázzunk az erdőtűzre! Minden esztendőben megesik, hogy könnyelmű emberek vigyázatlanságának jelentékeny erdőterületek esnek áldozatul. Az erdőtüzek okozta károkra gondolunk. Az erdőtűz nemcsak a fát pusztítja el, hanem rengeteg vadnak, kismadárnak életét is kioltja. A cserkészek mindig nagyon óvatosak az erdőben vagy az erdők közelében, mert tudatában vannak annak, hogy milyen mérhetetlen kárnak lehet okozója a vigyázatlanság s milyen irtózatos természetpusztítás keletkezhetik egy könnyelműen eldobott gyufa, jól el nem oltott tűz folytán. Éppen azért a cserkész pontosan betartja azokat az intézkedéseket, amelyeket az 1923. évi 22.879. sz. földmívelésügyi miniszteri rendelet előír. E rendelet nemcsak óvatosságot parancsol, hanem bizonyos eljárásra is kötelezi az erdőbe kiránduló, vagy táborozó embereket. A nevezett rendelet többek közt ezt mondja: „az erdőbe kirándulni szándékozó tanuló és cserkészifjúság, illetve csapatok ebbeli szándékukat az illetékes erdőbirtokosnak, illetőleg az erdők kezelésével (vagy ennek hiányában őrzésével) megbízott személyzetnek lehetőleg előre jelentsék be és közöljék a vezetőjük, illetve a felügyeletükkel megbízott egyének nevét." Szükségesnek tartottuk, hogy ismételten felhívjuk e rendeletre a táborozni készülő csapatok figyelmét, hogy a rendelet utasításainak elhanyagolása folytán esetleg csorba ne essék a cserkészeknek ilyen vonatkozásban is jó hírén.

Egy 16 nagy kötetből álló kifogástalan karban levő, színes képekkel ellátott, eredeti német nyelvű Meyer Konversations Lexikon 1878-i kiadása mélyen leszállított áron, kötetenkint à 2 pengőért sürgősen eladó: Magyargyenesen, Háczky Egonnál.

I. KERÜLET.

A 15. sz. Bethlen Gábor-cserkészcsapat a husvéti szünetben táborokat rendezett. Az öregek a Bükk-hegységben, a Széchenyi-raj a Bakonyban, a Bocskay-raj Tahiban táborozott, míg a Rákóczi-raj vízitúrát rendezett a Szentendre-sziget körül. Most is felhasználták a négynapos érettségi szünetet táborokra. A Rákóczi-raj háromnapos túrát rendezett a Csepel-sziget körül, a farkas-törzs pedig Tahiban tartotta szokásos évzáró táborát. A másik két raj örsei a közeli hegyekben rendeztek egy-két napos kirándulásokat. Pünkösdkor a csapatnak néhány vállalkozó tagja felmegy Bécsbe s ott töltött néhány nap után kajakokkal lejön a Dunán. — Nagyban készül a csapat második raja is az összel megkezdendő vízitáborra, szorgalmasan javítgatva a csapat öreg ladikjait. Egyébként a csapat minden egysége készül a Kisorosziban rendezendő nyári táborozásra. A tábor június 22—július 13-ig tart. A tábor szellemi célkitűzése az intenzív magyarság és a keresztyén élet tökéletes összhangolása. — A nagytábor végeztével néhány vizes felmegy Régensburgba s kajakokkal lejön a Duna német, osztrák és magyar szakaszán, végigélvezve a gyönyörű út minden látni- és tapasztalni valóját.

A 329. sz. „Lehel"-csapat május 18-án fogadalommal egybekötött tavaszi szemlét tartott a gyönyörű budai hegyek között, a Farkas-völgyben. A vendégek kényelmére külön villamoskocsikat béreltek, amelyek a látogatókat kiszállították a Farkasréti végállomáshoz, hol már cserkészfiúk várták a cserkész-szülőket és érdeklődőket.

A 32-es Levente-cserkészek a tábor előkészítésén s a szabadtéri programmokon dolgoznak. A paksi tábornak lesz vizi része, farkaskölyök része és pécsi része. T. i. a pécsi testvér csapatból egy örs jön le. A rendes kiképzéshez hozzájárul most még a cserkészparki és vizitelepi tanfolyamokon való részvétel. A Pünkösdöt Gödön és részben a martonvásári Ichthys-táborban fogják tölteni. E sok munka miatt az évfordulói ünnepélyek őszre maradtak, de az emlékkönyv még előbb fog megjelenni.

A 18. sz. Lóczy-cs.-cs. zenekarának hangversenye. A Lóczyak a már hagyományossá váló majálisuk műsorát ezúttal teljesen zenekaruk szereplésével töltötték be. Tarkította ugyan prológus, szavalat, rövid jelenet a zenekari számok közti szüneteket, mégis a zenekaré volt az oroszlánrész a közönség meghódításában. Most a sok dicsőséget szerzett, de megkopott hangszereket félreteszik s újakat szereznek be, hogy azokkal újabb dicsőséget szerezzenek maguknak, a csapatuknak s a magyar cserkészetnek egyaránt.

A 210. sz. Gyöngyvér-cs.-cs. május 18-án a X., Liget-utcai polgári iskola dísztermében műsoros ünnepélyt rendezett, melynek legkiemelkedőbb száma Radványi Kálmánnak a „Hadifogoly" c. színdarabja volt.

A 321. sz. „Szent-Család"-cs.-cs. május 11-én a Magyar Vasút és Hajózási Klub dísztermében tartotta meg az ötödik fogadalomtételi ünnepélyét. 17 újonc és 16 farkaskölyök tette le a fogadalmat, illetve az ígéretet Kotzián Vilmos parancsnok kezébe. Az ünnepi beszédet ft. Sármány Ferenc, az egyházközség lelkipásztora, a csapat szervezőtestületének az elnöke mondta. Az ünnepély műsorának kiemelkedő számai: Radványi Kálmán „Prológ"-ja. Színre került Koszter Atya „Diákszerelem" című színdarabja az I-ső raj közreműködésével. „Cserkészjelenet", melyet a II. raj jóhangú gárdája, továbbá „zenés tornagyakorlatok", melyet a csapat tornászcsapata adott elő. Színre került még „Előlről az egészet" című 1 felvonásos vígjáték.

I. kerületi örsvezető tábor. Az I. ker. ez évben is megrendezi örsvezetői táborát. Táborparancsnok: dr. Temesi Győző szöv. társelnök, helyettese: Kovács Gyula I. ker. vez. tiszthelyettes. A tábor ideje: június 22—27-ig bezárólag (5 egész nap). Gyülekezés: a Cserkészparkban legkésőbb este 7 óráig. Részvételi díj teljes ellátással 4 pengő, melyből 1 pengő bélyegben (lehetőleg apró cimletű) jelentkezéskor beküldendő. Jelentkezési határidő: június 14-ig bezárólag. Korhatár: lefelé 14 év, felfelé 17 év és legalább II. oszt. próba. A felső korhatár átlépését tanítóképző-intézeti és tanonc csapatoknál engedhetjük meg indokolt esetben. Felszerelés: rendes tábori, szalmazsákot és pokrócot hozni kell. Résztvevők: a táboron csak az vehet részt, aki erre szabályszerűen jelentkezett s akit a tábor vezetősége erre felvett. A felvételnél örsvezetői próbát tett és különpróbás cserkészek előnyben részesülnek.

Közelebbi részleteket körlevélben fogjuk a csapatokkal közölni.

I. Ker. Vezetőtiszti Testület.

II. KERÜLET.

A kerület céllövőversenye Miskolcon. Május hó 18-án tartotta meg a II. cserkészkerület első céllövőversenyét a sajóparti lőpályán. A versenyben résztvett a tisztek, segédtisztek és ideiglenes vezetők csoportjában 21 fő, a csapatversenyben 6 cserkésszel összesen 10 lövészcsapat és a cserkész egyéni versenyben összesen 85 cserkész.

A tisztek csoportjában első lett: Szabó Dániel 36. sz. „Fráter György"-csapatbeli cserkésztiszt 860 pontszámmal, nyerte dr. Biró Pál kormányfőtanácsos, országgyűlési képviselő tiszteletdíját, egy győző szobrot. Második lett: Gajdos Ede 750. sz. Nagy Lajos-csapatbeli ideiglenes vezető 840 pontszámmal, nyerte Faragó Gyula kormányfőtanácsos, ózdi gyárigazgató tiszteletdíját, egy győző szobrot. Harmadik lett: vitéz Tomory Nándor 194. sz. Széchenyi István-csapatbeli cserkésztiszt 800 pontszámmal, nyerte a miskolci ve-

gyesdandár parancsnokság egy olajfestményét.

A csapatok lőversenyében, az induló 10 csapat közül első lett a 194. sz. Széchenyi István cserkészcsapat lövészcsapata 4310 pontszámmal, nyerte a csapatverseny első díját, a kerület ezüstözött plakettjét; második lett a 750. Nagy Lajos-cserkészcsapat lőcsapata 4140 pontszámmal, nyerte a kerület pronz plakettjeit; harmadik lett a 248. Vas-cserkészcsapat 3952 pontszámmal.

A cserkész egyéni versenyben első lett: Miklós László 248. csapatbeli cserkész 900 pontszámmal, nyerte a kerület aranyozott nagyezüst érmét; második: Deák Ferenc 202-es cserkész 840 ponttal, nyerte a kerület nagy ezüstözött érmét; harmadik: Prémer Pál 248-as cserkész 830 ponttal, nyerte a kerület nagy ezüstözött érmét.

A 14 éven aluli cserkészek közül: első lett: Szabovits László 36-os cserkész 760 ponttal; második lett: Vizdák József 756-os cserkész 610 ponttal; harmadik: Rácz Béla 156-os cserkész 472 ponttal.

Ugy a csapat, mint az egyéni versenyben győztes cserkészek a plaketteken és tiszteletdíjakon felül még dr. Bíró Pál kormányfőtanácsos, gyárigazgató adományaiból egy-egy értékes cserkész felszerelési tárgyakkal jutalmaztattak meg.

A reggel 8 órától déli 1 óráig tartó céllövőverseny után Sáfrán Ferenc ker. elnök buzdító beszéd kíséretében osztotta ki a versenydíjakat és jutalmakat, mely után a II. Cserkészkerület ezen első céllövő versenye véget ért.

III. KERÜLET.

A 64. sz. Szent Asztrik-csapat cserkészei május 18-án, vasárnap, kirándulást rendeztek a Kecskepatakhoz. Itt egyórás harcszerű, utána morse-verseny volt, majd átvonultak az állandó táborhelyre, ahol egy hangulatos tábortűzzel igyekeztek ujoncaikkal a tábori romantikát megkedveltetni. A jó hangulatot csak fokozta a kitűnő tea, amelyet a csapat szakácsai szolgáltak fel.

A szentgotthárdi 359. sz. Vajda Ödön-cs.-cs., mely tisztára iparosfiúkból áll, egyik kerékpáros örsével, húsz emberrel, az osztrák Fürstenfelden járt, ahonnan a nyaktörő szerpentinutakon át Riegersburgba, onnan Fehringre karikázott. A fiú valamennyien árvalányhajas cserkészkalappal, teljes cserkészdíszben jelentek meg Fürstenfelden. Hamarosan előkerült az ottani cserkészcsapat parancsnoka is, aki felajánlotta szolgálatait a vendégeknek. A csapatok a nyár folyamán meg fogják látogatni egymást. Riegersburgban, az ősi várkastélyt tekintették meg a cserkészek, majd átmentek Fehringre s onnan tértek haza Szentgotthárdra. A mintegy százkilométeres utat, nehéz terepen, feltűnő élénkséggel és kitartással kerekezték végig a 14—18 esztendős fiúk.

A kerületi nap érdekességei. A Magyar Cserkészszövetség III. kerülete 10 éves jubileuma alkalmából pünkösdkor rendezi meg nagyszabású ünnepség keretében azt a cserkészbemutatót, melynek ma már akkora híre van az ország cserkészvilágában, hogy a legtávolabbi zugokból is egyremásra futnak be a jelentkezések a többi kerületek részéről. Nem is csoda! Szombathelyen épül meg az első vidéki cserkészház, melynek alapkövét június hó 8-án teszi le Vass József m. kir. népjóléti miniszter úr. E nap lesz az első az országos céllövőverseny, mely mint a mult vasárnap közölt programmból kitűnik, csapat- és egyéni verseny lesz és gróf Teleki Pál nevéről alapított serlegért megy. De talán semmi sem jelent akkora érdeklődést, mint a püskösd vasárnap délután 3 órakor bemutatásra kerülő látványosságok sora.

Ez alkalommal a nyári angol jamboree idején tanult dolgok színe-javát adják a III. kerület cserkészei 10 éves munkájuk nagyvizsgája képen. — A vizi cserkészek bemutatják kajak és vizisí gyakorlataikat, a balatoni vizicserkészek angol matróztáncot lejtenek. Lesz itt hídépítés kötélből és botokból, egy egész csapat fiú menetelve krinolin mutatványokat ad, de talán a legnagyobb szenzáció lesz a görkerék-verseny. 8—10 hatalmas görkerékben mutatják meg a fiúk, hogy miben is áll igazán az egyensúlyozás művészete. Itt is lesz egy magyar tánc: ódon palotás.

A hatodik szám lesz a push-ball, vagyis toló labda, 65 kg. súlyú, 1.75 m átmérőjű hatalmas jószág. A meccs a szombathelyi reál- és főgimnázium csapatai között fog lejátszódni s 20 percig fog tartani. A kontinensen ez a labda-óriás ismeretlen s míg kisebb kollégája, a futball nagyon is meghonosodott, addig a Push-ball ismeretlen valami.

A hetedik szám az angol és magyar pányva-lasszó, a hindu krinolin, amerikai bukfenc, cserkészlétra, gólyaláb és az ősi angol kardtánc bemutatója lesz. Egy Szt. Imrés élőkép fejezi be az egész délutánt.

A bemutatások iránt nemcsak az országban nagy az érdeklődés, hanem német cserkészvezetők is jelezték részvételüket.

A 374/ö. Kisfaludy Károly-cs.-csapat örömhírt tudat. A csapat egyik tagja, Kovács Dezső május 10-én esküdött hűséget Küllős Máriának. Az esküvői szertartásra az egész csapat kivonult.

A körmendi 55. Batthyányi-cs.-csapat hírei. A csapat a tél folyamán elkészített 6 darab és két és három személyes szandolint, melyet már vízre raktak. A régi ladikokat is vízre eresztették s így a csónakállomány 11 darab. A csapat a nyáron vizi mozgótábort rendez a „Farkasraj" tagjaival. A csapat ezenfelül vasárnap délutánonkint vetítettképes előadást rendezett és ebből is fedezi a táborozás költségeit. A kerületi vezetőtiszt, László István is meglátogatta a csapatot és elismerését fejezte ki. Június 8-án, kedvezőtlen idő esetén 9-én délután rendezi a csapat a polgáriiskolával együtt hagyományos sportünnepélyét a hercegi parkban. A csapat másik része július 8-i kezdettel 30-ig bezárólag Ivancon, gr. Sigray Antal birtokán, a Császártanya mellett állótábort rendez.

A siófoki 466. „Magyar Tenger"-cs.-cs. május hó 18-án tartotta jelöltjei fogadalomtételét ünnepélyes keretek között. Az ünnepély a hősök szobra előtt folyt le, amikor is 13 cserkészfiú tette le fogadalmát, melyet Saly József ker. titkár úr vett ki tőlük. Utána különböző cserkészügyességeket: tűzrakás, tűzhelyverés, elsősegélynyujtás, sátorverés stb. mutattak be a fiúk, amit a nagyszámú közönség igen nagy érdeklődéssel fogadott.

A 665. sz. Turán-cs.-csapat máj. 18-án regősutat rendezett Döbrőközre. A falu lakossága szeretettel fogadta a fiúkat, akik kis előadással kedveskedtek a szíves fogadtatásért és vidáman, felejthetetlen emlékekkel tértek haza.

IV. KERÜLET.

A Győri Kath. Legényegylet 450/ö. sz. „Pálffy"-öregcserkész-csapatának gyönyörű, kézifestésű csapatzászlóját szentelte fel május 11-én Grősz József s.-püspök. Mise végeztével a csapat megszentelt zászlajával díszmenetben tisztelgett a hősi emlékmű előtt. Utána a lelkesen ünneplő közönség jelenlétében díszközgyűlés volt, amelyen Grősz József s.-püspök megáldotta a legényegylet és a cserkészcsapat új otthonát. Az ünnepélyes díszközgyűlésen gyönyörű beszámolót adott Horváth László csapatparancsnok. A zászlószegek elhelyezése után a legényegyleti dalárda éneke harsant fel, utána pedig díszlépésben vonultak el a cserkészek az új zászlajuk előtt.

Cserkészavatás. Szép és kedves ünnepségben volt része május 18-án a siófoki közönségnek. Ekkor tett fogadalmat a 466. sz. Magyar Tenger-cserkészcsapat 13 jelöltje a Fő-téren álló hősi emlékmű előtt. Az avatást Saly József, kerületi titkár végezte, kedves és emelkedett beszédet intézvén a cserkészzászló új lovagjaihoz. A fogadalomtétel után a nagyszámú közönség a gyönyörű, és a fiúk ügyességét bizonyító, székelykapus cserkészotthon udvarára vonult, ahol a cserkészmunkát szemléltető különféle bemutatások gyönyörködtették a megjelenteket, akik meggyőződhettek róla, hogy a csapat valóban jó munkát végez.

Parancsnoki értekezlet. A székesfehérvári csapatok parancsnokai május 21-én parancsnoki értekezletet tartottak, melyen a kerület 10 éves jubileumának méltó megünnepléséről tanácskoztak.

V. KERÜLET.

Tisztigyűlés. Igen értékes gyűlést tartott az V. kerület tisztikara prof. *dr. Györffy István* kerületi elnök vezetésével május hó 25-én Hódmezővásárhelyen. A kerület minden részéből mintegy hetvenen jöttek össze. A szövetséget a tiszti gyűlésen *dr. Zsembery Gyula* társelnök és *Vidovszky Kálmán*, a M. Cs. szerkesztője képviselte. Reggeli istentiszteletek után a városháza dísztermében gyűltek össze az V. kerület tisztjei, akiknek értekezletére eljött a város polgármestere is. Az elnöki megnyitó után nagyon érdekes vallomások hangzottak el a jelenlevők ajkáról arra vonatkozóan, hogy ki, milyen egyéni és csapat-munkát végez, mint cserkész. Ezután két szép magyar nótát tanult meg a tisztikar. *Dr. Szentkirályi Zsigmond* igen értékes és tartalmas előadást tartott „A cserkészet az egészség szolgálatában" címen. Volt játéktanulás, vitéz *Csaba László* és *Wénich Béla* pedig néhány érdekes, jamboreen tanult praktikumot és játékszerszámot mutattak be. *Csergő-Holyba István* ker. ellenőrző a nyáron rendezendő őrsvezetői táborról beszélt. Ezen kívül több aktuális témát beszéltek meg. Az egész tisztikar részt vett a hódmezővásárhelyi hősök ünnepén s megkoszorúzta a hősök szobrát. A közebéden, amelyen több mint hatvanan vettek részt, több kedves felköszöntő hangzott el. A város képviselője nagyon melegen köszöntötte a cserkészet kitűnő munkásait. Ebéd után még gazdag gyakorlati vonatkozású programm volt, amely nagyon alkalmas volt arra, hogy gazdag tanulságokkal menjen minden parancsnok haza. Szó esett az öregcserkészetről is, amelyről *Tóth Imre* szólt, majd pedig *Vidovszky Kálmán* ajánlotta a tisztigyűlés figyelmébe a „Fiatal magyarság" röpiratot. *Zsembery Gyula dr.* társelnök kiváltképpen a délutáni ülésen állt gazdag tapasztalatú tanácsaival az egybesereglett cserkésztisztek és cserkészek rendelkezésére. Ugyancsak itt tett értékes szolgálatot sokoldalúságával *Némethy Samu* ker. vezetőtiszt, az V. kerület népszerű Samu bácsija.

VI—VII. KERÜLET.

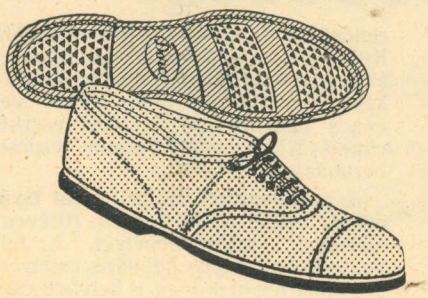
A pécsi 10. sz. P. Á. R.-cserkészcsapat május hó 18-án ünnepelte 15 éves fennállását. Ebből az alkalomból az iskolaudvaron ünnepélyt rendeztek. Az ünnepély riadóval és zászlófelvonással kezdődött. A műsor minden számában csak cserkészeink szerepeltek és pedig csupa cserkészdologgal. Két ügyes szavalat, dr. Vértesi Frigyes tb. parancsnok beszéde, négyszólamú cserkészénekek (ezek is cserkészkomponistától, dr. Mathia Károlytól valók), továbbá krinolin, zsákár és csomókötési bemutatások (Balla Dezső cserkésztiszt rendezésében), végül Harangi László látványos bohózata: „A modern cserkésztábor" töltötték ki a műsort. A másfél órás jubileumi ünnepély, melyen a pécsi csapatok nagy számmal képviseltették magukat, szép erkölcsi sikerrel végződött. Az ünnepély végeztével többen megtekintették az ú. n. „akadémia-sátrat", melyet a csapat őrsvezetői tábort végzett tagjai rendeztek be.

A 665-ös „Turán"-csapat Dombóváron május 11-én anyák napját tartott. A jól sikerült műsoros ünnepélyen számos szülő vett részt.

VIII. KERÜLET.

A kerület máj. 19-én tartotta **évi közgyűlését** a kecskeméti városháza kis tanács-termében. A Szövetséget Temesi Győző és Vidovszky Kálmán képviselték. A gyűlésen Krámer Gyula ker. társelnök elnökölt. A jelentések megtétele után Joch József ker. gazd. főtitkár kérte, hogy a februárban tett lemondását fogadja el a közgyűlés. Ugyanekkor lemondott Klein

Nézd meg a talpát,

de csak akkor vedd meg, ha rajta van a

Dorco

A Dorco gummitalpú vászoncipő csak ezzel a védjeggyel valódi!

ELSŐ MAGYAR HANGSZERGYÁR
STOWASSER
kir. udv. szállító, a Rákóczi-tárogató feltalálója.
Budapest, (Budán) II., Lánchíd-u. 5.

Legfinomabb hangszerek gyártása katonai, szinfonikus, házi, szólisták és művészek részére.

Cserkészzenekarok
felszerelése jutányos **gyári** áron.
Cserkészeknek **legmesszebbmenő** kedvezmény.
Eddig több mint **240** cserkész- és leventezenekart szerelt fel a gyár.
Rákóczi-tárogató saját találmány! **Óvakodjunk az utánzatoktól!** — Árjegyzéket kívánatra díjtalanul!
Századkürt F hangban P 14.—, **ezredkürt** A hangban P 13·—.
Hadseregszállító; az összes m. kir. honvéd zenekarokat kizárólag gyárunk szerelte fel!
Figyelem! Az egyedüli **hangszergyár** az országban! **Több gyár nincs!**

Gyula ker. üv. elnök is. A közgyűlés a lemondásokat elfogadva, elnökké Mihálkó Béla ker. főtitkárt, főtitkárrá Mátis Kálmánt, a 853. sz. csapat parancsnokát és főpénztárossá dr. Sz. Tóth Gergely cserkésztisztet választotta meg. — Ugyanekkor az intéző-bizottság tagjai közé Ackermann Artur, Erzbrucker Aladár és Joch József, valamint Klein Gyula és dr. Somogyi Gyula urakat kérték fel. A kerületi társelnökök közé egyhangú lelkesedéssel Csősz László piarista gimnázium igazgatóját, a cserkészet lelkes pártfogóját hívták meg.

A kecskeméti piarista gimnázium csapata a városi színházban máj. 10 és 11-én Kisfaludy Károly-centennáriumot rendezett. Ez alkalommal Erzbrucker A. egyik színdarabját is bemutatták. Az ünnepély jelentőségéről a helyi sajtó is megemlékezett.

A 152. sz. Szittya-csapat fogadalomtételét máj. 11-én tartotta. A fogadalmat Mihálkó Béla parancsnok vette ki. Lelkes beszédet intézett a fogadalmas cserkészekhez dr. Csaba Jenő ellenőrző tiszt.

Tiszti vizsga. Május 18-án tettek tiszti vizsgát Bódi József, a 852. sz. csapat tisztje és Leskó Lajos, a 110. sz. csapat tagja.

A VIII. cserkészker. felszólítása. A kerületnél jelentsék be, hogy kik vitézek a parancsnokok, segédvezetők, tisztek, valamint hasonló minőségben még csak ideiglenesen működők közül.

Tiszti próba. A legközelebbi tiszti próba ideje június hó 22-én, vasárnap d. e. 11 óra. Előzetes jelentkezést kérünk.

A kiskúnfélegyházai magy. kir. állami polg. fiúiskola cserkészcsapatot alakított, parancsnok: Soós János polg. isk. tanár.

IX. KERÜLET.

A nyíregyházi ág. h. ev. Kossuth Lajos-reálgimnázium 88. sz. Szabolcs-cs.-csapata május 11-én ünnepelte megalakulásának 15 éves jubileumát. A jubileum alkalmával délelőtt a csapat felújította fogadalmát, melyen cserkésztestvéri együttérzéssel résztvett Nyíregyháza valamennyi cserkészcsapata s br. Buttler Sándor vármegyei intézőbizottsági elnök mondott lelkes magyar szívből fakadó buzdító beszédet a fiúk előtt. Utána az egész csapat hálaadó istentiszteletre ment az ev. templomba. A délutáni előadás műsorát Teltsch Kornél igazgató nyitotta meg. Nagy figyelemmel hallgatta a közönség a 15 éves multról tartott beszámolót s br. Buttler Sándornak, a jubiláns csapatot üdvözlő szavait. A közel két és félórás műsoros előadásról a jubiláns cserkészek éltetésével vidám hangulatban távozott a közönség.

X. KERÜLET.

A csepeli 96. sz. Sólyom-cserkészcsapat május 12-én nagyszabású műsoros estélyt rendezett 19 újonc fogadalomtételével. A Kultúrház színháztermét zsúfolásig megtöltötte ez alkalommal az érdeklődő sokaság. Csete Balázs tanár tartott vetítettképes előadást a „Falujáró cserkészek" címen. A bevételt a csapat vizicserkész beruházásokra fordítja.

A pesterzsébeti 28. sz. Szent Iván-cs.-csapat május 10-én tartotta 10 éves fennállásának emlékünnepélyét. A felemelő hangulatban lefolyt jubiláris estélyen szép számmal jelentek meg a helybeli és szomszédos csepeli testvércsapatok képviselői.

Őrsvezetői tábor. A kerület ez évben is megrendezi az őrsvezetői táborát és pedig június 23—28-ig a Cserkészparkban. A tábor programmja: megtanulni minél több gyakorlati ismeretet, elsajátítani az örs vezetésének fogásait, sok nótát és játékot vinni haza.

CLIO LIMONÁDÉ TABLETTA
Ára 10 fillér. *a kellemes üdítőital!*
»MINDEN FÜSZER- ÉS CUKORKAÜZLETBEN KAPHATÓ.«

A X. Cserkészkerületi Értesítő májusi számában egy gyönyörű gondolatot vetett fel: *járuljanak hozzá cserkész-fillérek is a nagy fejedelem, Rákóczi Ferenc szobrának a megvalósításához.* A felhívás a következőképpen hangzik: „. . . A nemzeti jobbak és lelkesebbek áldozatkészsége szobrot készül mostanában emelni Rákóczi Ferenc emlékének a romhányi csatamezőn. E hírre egy nemes cserkésztestvér lelkéből az a gondolat pattant ki, hogy szép és igazán cserkészies tett lenne, ha kerületünk cserkészei is hozzájárulnának cserkész-filléreikkel az emlékmű felállításához. De minden cserkész, még a legszegényebb is.

Ezért szólunk most hozzátok, kedves vezetőtestvérek. Hívjátok fel fiaitok figyelmét a szép gondolatra s ha csak négy fillért ad mindegyikük a nemes cél megvalósíítására, nem vár sokáig a romhányi csatamező Rákóczi visszatérésére."

Legyen sikere e nemes kezdeményezésnek, hogy minél előbb hirdethesse emlékmű ott a romhányi csatamezőn is a nagy fejedelem emlékét.

Az esztergomi 14. sz. Hollók, akiknek részvételével már több ízben sikerült a budapest—esztergomi távjelző gyakorlat, most nagyszabású távjelző programmot dolgoztak ki. Ennek végrehajtása folyamán a Börzsönyi, Pilis és Gerecse hegységek távjelzésre alkalmas csúcsait derítik fel, amelyekről a kétzászlós módszerrel és naptávíróval fognak morse-táviratokat leadni. Május hó 18-án a terv megvalósításának első lépéseként az Öregszirt 505-ről, a Strázsa 309 beiktatásával adtak táviratot az esztergomi várfokra zászlóval, majd pedig az Öregszirtről a várfokra naptáviróval. A zászlójeleket csak prizmás látcsövekkel, a naptávírót (10 km-ről) szabadszemmel is nagyszerűen lehetett venni.

Magyar cserkész csak
tejet, vajat, sajtot, MOK **hortobágyi juhtúrót fogyaszt.**
Orsz. Magyar Tejszövetkezeti Központ
mint szövetkezet,
Bpest, I. Horthy M.-út 113-121. Tel.: Lá. 3-9.

T. B. 570. Baja. Rendkívül sajnálom, hogy nem szerezhetem meg neked és osztálytársaidnak az óhajtott rendkívüli örömet. De nem reménytelen a helyzet. A beküldött versed azt súgja nekem, hogy lesz még neked jobb versed is. Ez a legutóbbi kissé nehézkes. Olyan ez írásban, mint a kis gyermek totyogása a nagyok biztos járásához képest. De azért fog az a gyermek még szaladni, talán sebesebben, mint az őt megmosolygó nagyok bármelyike. Tehát csak bátran előre! Meg ne tántorítson az első néhány kudarc! Szeretném látni azokat a „világias" verseket. Lehet, hogy éppen azok közt lesz néhány jó? Küld csak el egészen bizalommal azokat is. Ne félj, nem hozom nyilvánosságra azokat, amelyeket csak a magad számára írtál. Kérded, hogy mi a „banális" és az „elcsépelt". A két kifejezés egymáshoz közelálló fogalmat jelöl meg. Ha nagyon sokszor megírt témát újra feldolgoznak, akkor mondjuk, hogy e tárgy elcsépelt. (Pl. a zászlóért hősiesen meghaló vitéz hőstettének leírása.) Ha pedig valaki nagyon is gyakran használt kifejezésekkel akar hatást elérni, akkor mondjuk, hogy stílusa banális. (Pl. orcája rózsapirban égett . . . trianoni béklyókkal leláncolt, porbasujtott haza . . .) Végül a M. Cs. a vakációban is megjelenik s az előfizetési ára akkor sem változik. — **K. J. 202. Örvénykő.** Beküldött versedre választ a pályázatok elbírálásánál keress. Az anyák napját sok csapatban már rendszeresen megünneplik. — **H. S. Gádoros.** Leveledet áttettem a külföldi ügyeket intéző főtitkárhoz. Ezóta bizonyosan már kaptál is megfelelő választ.

Felelős szerkesztő: VIDOVSZKY KÁLMÁN.
Felelős kiadó: KOSCH BÉLA.
Kiadja a Magyar Cserkészszövetség.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bpest, V., Nagy Sándor-u 6. sz. (Cserkészház.)
Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

„Élet" Irodalmi és Nyomda Rt. Budapest, I., Horthy Miklós-út 15. — Igazgató: Laiszky Jenő.

ENRILO-nak

a kitünő szomjcsillapítónak, egyetlen kulacsból sem szabad hiányoznia.

Jól cukrozva üdítő és egészséges ital, mely különösen hosszabb túráknál nagy ellenállóképességet kölcsönöz.

Kizárólagosan honi nyersanyagokból gyártja

a FRANCK HENRIK FIAI RT.

nagykanizsai és mosonszentjánosi hazai gyáraiban.

Turul-Magyar Országos Biztosító Intézet Részvénytársaság

Életbiztosítási állomány 1928 év végén 35,817.000 P. Díjbevétel 1928-ban 2,574.000 P. Biztonsági alapok a i. évben 3,386.865 P.

Élet- és járadékbiztosítás. — Takarék- és népbiztosítás. — Gyermeknevelési-, kiházasítási-, tanulmányi segély-biztosítás. Családi biztosítás, rokkantsági és baleseti biztosítás. — Tűz-, jég-, szállítmány-, betörés elleni, üvegbiztosítás. — Esőbiztosítás.

Mindennemű felvilágosítással készséggel és díjtalanul szolgál az igazgatóság:

BUDAPEST, V., KERÜLET, NÁDOR-UTCA 9.

Vezérügynökségek az ország minden városában és nagyobb községében.

Céllövésre alkalmas légpuskák

SKABA és PLÖKL fegyver- és sportáruházában

BUDAPEST, VI., Vilmos császár-út 33.

Csapat-, raj- és örsi **ZÁSZLÓK** a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig.

Árajánlattal díjmentesen szolgál: **OBERBAUER A. UTÓDA** EGYHÁZI SZEREK ÉS ZÁSZLÓK VÁLLALATA

ALAPÍTÁSI ÉV 1863. **BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 41.** TELEFON: AUT. 833—44.

Idejében rendelj!

Az ünnepek és táborbaszállások előestéin elkerülhetetlenek az ilyen jelenetek és ebből folyó esetleges késedelmek. Ezt Te sem akarod és mi sem. Szükségletedet tehát **már most** rendeld meg!

Vásárolj készpénzért,

vagy küldd a pénzt előre a csomagolás hozzászámításával a 34.383. sz. postatakarékpénztári számlánkra és gyüjtsd a vásárlásod után kapott

takarékbélyegeket *a hozzá kapott*

takarékbélyegkönyvbe!

December 1–15. között eszközölt vásárlásodnál ***készpénzértékben fizethetsz vele!***

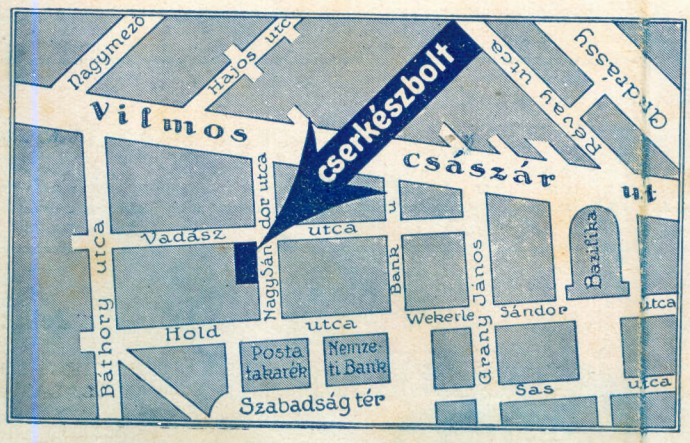
Részletes

felszerelési árjegyzéket

örsvezetőd vagy segédörsvezetőd zsebében találsz, a Térkép-Jelkulcs hátlapján. Felszerelési kérdésekben Hozzá fordulj testvéri tanácsért!

Örsvezetők! Segédörsvezetők!

Ha még nem lenne Térkép-Jelkulcsotok, írjátok meg címeteket egy levelezőlapon és mi ingyen és bérmentve küldünk!

Cserkészbolt

csak a

Cserkészházban

Budapest, V.,

Nagy Sándor- (Hajnal)-u. 6.

A Magyar Cserkészszövetség kizárólagos hiv. szállítója.

Telefon: Aut. 184-84, 175-05, 242-15.

Postatakarékpénztári számla szám: 34.383.

„Nagy Sándor-utcában jól vigyázz,
Hatos szám: „Cserkészbolt" (Cserkészház)."

Knézy Gy. 157.

„Élet" Irodalmi és Nyomda Rt. Budapest, I., Horthy Miklós-út 15. — Igazgató: Laiszky Jenő.